

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“

**Finansinės ataskaitos
2013 m. gruodžio 31 d.**

TURINYS

	Puslapis
Informacija apie Bendrovę	3
Tarybos ir Valdybos pranešimas	4–5
Pareiškimas apie vadovybės atsakomybę	6
 Finansinės ataskaitos:	
Bendrųjų pajamų ataskaita	7–8
Finansinės būklės ataskaita	9–10
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	11
Pinigų srautų ataskaita	12
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	13–59
 Nepriklausomo auditoriaus ataskaita	60–61

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

INFORMACIJA APIE BENDROVĒ

Bendrovės pavadinimas	„Gjensidige Baltic“
Teisinis statusas	Akcinė draudimo bendrovė
Reģistrācijas numuris ir data	5000 321 0451, 1994 m. rugpjūčio 15 d. Komerčiņiame registre perreģistruota 2004 m. gruodžio 29 d. ir 2007 m. gruodžio 28 d.
Adresas ir duomenys kontaktams	Brīvības iela 39, Ryga, Latvija, LV-1010 Telefonas +371 6711 2222, Faksas +371 6710 6444 El. paštas: info@gjensidige.lv www.gjensidige.lv
Valdybos nariai ir jų pareigos	Kim Rud Petersen, valdybos pirmininkas Allan Kragh Thaysen, valdybos narys Katrīne Judovica, valdybos narė Anne Mari Kalager, valdybos narė Thomas Berg, valdybos narys
Stebėtojų tarybos nariai ir jų pareigos	Helge Leiro Baastad, Stebėtojų tarybos pirmininkas Jorgen Inge Ringdal, Stebėtojų tarybos narys Catharina Elisabeth Hellerud, Stebėtojų tarybos narė
Ataskaitiniai metai	2013-01-01–2013-12-31
Informacija apie akcininkus	„Gjensidige Forsikring ASA“ (100 proc.) Reg Nr. 938741700 Adresas: Schweigaards gate 21 NO-0191 Oslas, Norvegija
Informacija apie filialus	„Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas Adresas: T. Ševčenkos g. 21 LT-03111 Vilnius „Gjensidige Baltic“ Estijos filialas Adresas: Sõpruse pst 145, 13417 Talinas
Auditoriai	„SIA KPMG Baltic“ Vesetas street 7 Ryga, Latvija, LV-1013 Licencijos Nr. 55

TARYBOS IR VALDYBOS PRANEŠIMAS

2013 m. „AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovė) toliau stiprina savo pozicijas Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinkoje. Įmonės misija yra saugoti klientų iš privačios ir komercinės rinkų gyvybę, sveikatą ir turtą, siūlant konkurencingus draudimo produktus. 2013 m. Bendrovė tobulino produktus, gerino veiksmingą veiklą ir žalų reguliavimą. Platinimo modeliai leido klientams pasirinkti bendravimo su „Gjensidige“ būdą: telefonu, internetu ar asmeniškai. Klientų pasitenkinimas yra sistemškai vertinamas. Išorės apklausos rodo padidėjusį „Gjensidige“ klientų pasitenkinimą.

Pastaruosius metus Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinka palaipsniui auga. 2013 m. Lietuvos ne gyvybės draudimo rinka padidėjo 8,7 proc. (šaltinis: Lietuvos Respublikos centrinis bankas). 2013 m. Latvijos ne gyvybės draudimo rinka padidėjo 11,01 proc. (šaltinis: Latvijos draudikų asociacija). 2013 m. Estijos ne gyvybės draudimo rinka padidėjo 6,1 proc. (šaltinis: Estijos statistika).

2013 m. Baltijos šalių rinkoje Bendrovės bendra pasirašytų įmokų suma sudarė 47,8 milijono latų, palyginti su 44,1 milijono latų 2012 m. (bendra pasirašytų įmokų suma išaugo 8 proc.). Ataskaitiniais metais labiausiai išaugo kelionių draudimo (22 proc.), transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo (16 proc.), ir bendrojo civilinės atsakomybės draudimo (10 proc.) pasirašytų įmokų suma. Šiuos rezultatus Bendrovė pasiekė panaudodama pardavimo kanalus: tiesioginį pardavimą, internetą, agentų tinklus ir brokerius. Iš priemonių, kurios padėjo ataskaitiniais metais pasiekti gerų rezultatų, verta paminėti pagrindinių produktų linijų nuoseklų vystymą, informacinės sistemos programinės įrangos tobulinimą ir vystymą, pagrindinių platinimo linijų rizikos vertinimą. 2013 metais bendros pasirašytų įmokų sumos 42 proc. teko Latvijai (2012 m. – 46 proc.), 44 proc. – Lietuvai (2012 m. – 44 proc.), 14 proc. – Estijai (2012 m. – 10 proc.).

2013 m. Bendrovės draudimo portfelio didžiausią dalį sudarė vairuotojo civilinės atsakomybės draudimas – 40 proc., mažesnė dalis teko transporto priemonių (KASKO) draudimui – 23 proc. Trečią pagal apimtį Bendrovės draudimo portfelio dalį sudarė turto draudimas – 16 proc.

Bendrovės gautas pelnas po apmokestinimo sudarė 4,2 milijono latų. 2013 m. iš bendrojo draudimo uždirbtos įmokos padidėjo 12 proc. ir sudarė 46 milijonus latų (plg. su 41 milijonu 2012 m.). Bendrojo draudimo išmokos išaugo nuo 26,2 milijono latų 2012 m. iki 29,2 milijono latų 2013 m., t. y. 11,6 proc. Ataskaitiniais metais Bendrovė klientams išmokėjo 30,1 milijono latų – 14,4 proc. daugiau nei praėjusiais metais (26,3 milijono latų). Grynosios veiklos sąnaudos sudarė 13,3 milijono latų, o tai yra 8,1 proc. daugiau nei 2012 m. (12,3 milijono latų).

Siekdama sumažinti draudiko atsakomybės dalį, sustiprinti draudėjų interesus ir atsižvelgdama į teisės aktų reikalavimus Bendrovė didelį dėmesį skyrė perdraudimui ir bendrajam draudimui. 2013 m. kartu su patronuojančia bendrove „Gjensidige Forsikring“ Bendrovė padidino savo galimybes rizikos perdraudimo srityje, o tai pagerino jos konkurencingumą.

Sudėtinis sąnaudų rodiklis buvo 92,3 proc., palyginti su 94,6 proc. 2012 m. 2013 m. sudėtinį sąnaudų rodiklį lėmė sėkmingos operacijos, pardavimo veikla ir veiksminga vidaus kontrolė.

Ataskaitiniais metais Bendrovės grynosios pajamos iš investicijų sudarė 1,7 milijono latų, palyginti su 2,4 milijono latų praėjusiais metais. 2013 m. finansinio turto grąža buvo 3,7 proc. Finansinio turto grąža skaičiuojama kaip grynujų finansinių pajamų ir išlaidų dalis vidutiniame investicijų portfelyje. 2012 m. šis rodiklis siekė 5,1 proc. 2013 m. pabaigoje Bendrovės investicijų portfelio vertė buvo 52 milijonai latų (palyginti su 53 milijonais latų 2012 m.). 2013 m. Bendrovė sėkmingai tęsė investicinę veiklą bendradarbiaudama su „SEB Wealth Management IPAS“, kuri buvo atsakinga už portfelio valdymą 2013 m. Bendrovės suformuotą investicijų portfelį sudaro banko depozitai, įvairių šalių ir korporacijų pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai, investicinių fondų investiciniai sertifikatai.

Per ataskaitinius metus Bendrovės specialistai tęsė draudimo produktų rinkodarą atitinkamose veiklos rinkose, panaudodami reklamas žiniasklaidoje, katalogus, dalyvaudami kituose viešuose renginiuose. Bendrovės specialistai reguliariai atlikdavo Baltijos šalių draudimo rinkos analizę, kuri padėjo jiems sudaryti einamuosius ir strateginius planus, parengti Bendrovės plėtros strategiją ir taktiką.

Bendradarbiavimo partneriai

Bendrovės veiksmai 2013 m. padėjo pratęsti bendradarbiavimą su draudimo brokerių įmonėmis ir komerciniais bankais, o tai savo ruožtu žymiai pagerino bendrą Bendrovės veiklos rezultatą. Bendrovė bendradarbiavo su visomis stambiomis brokerių įmonėmis, veikiančiomis Baltijos šalių rinkoje.

Automobilių techninio aptarnavimo ir pardavimo tinklas pažymėtinas kaip antra pagal dydį bendradarbiavimo partnerių grupė, su kuria bendradarbiaujama aptarnaujant automobilių draudimą turinčius klientus, priimant jų prašymus dėl draudimo.

TARYBOS IR VALDYBOS PRANEŠIMAS (tęsinys)

Strategija

Tikimasi, kad Bendrovė pasirašys daugiau sutarčių, o pasirašytų sutarčių įmokų suma padidės. Siekiant šio tikslo, reikia lojalų ryšių su darbuotojais, klientais, partneriais ir visuomene.

2013 m. pagaliau įgyvendinta naujoji Bendrovės organizacinė struktūra Baltijos šalyse. Bendrosios funkcijos buvo sukurtos Išmokų, IT, Finansų, Teisės, Žmogiškųjų išteklių ir Gyvybės draudimo departamentuose.

Siekiant 2014 m. biudžeto tikslų, didžiausias dėmesys bus skiriamas pagrindinėms produktų linijoms, pardavimo kanalų efektyvumui, tikslinių procesų gerinimui, klientų lojalumo programų tobulinimui. Planuojama toliau gerinti draudimo reikalavimų sprendimų procesą, kad jis būtų prieinamas klientams ir skaidrus, plėsti reikalavimų pateikimo galimybes ir didinti draudimo reikalavimų administravimo efektyvumą.

Rizikos valdymas

Atsižvelgiant į patronuojančios bendrovės gaires ir rizikos valdymo politikos nuostatas ir dalyvaujant Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje veikiančioms padalinėms, ataskaitiniais metais buvo vykdoma nuosekli identifikavimo ir vertinimo procedūra, kuri suteikė informacijos, naudingos vykdant tolesnę veiklą ir gerinant planavimą bei identifikavimą. Bendrovės rizikos valdymo politikoje numatyta, kad atliekant rizikos vertinimą turi būti identifikuotos rizikos grupės, nustatyta rizikos tikimybė, galimas rizikos poveikis Bendrovės finansiniams rezultatams, numatyti rizikos mažinimo veiksmai ir apibrėžta atsakomybė dėl kiekvienos rizikos rūšies valdymo.

Sėkmingai plėsti Bendrovės veiklą padėjo ir Bendrovės parengta bei akcininko patvirtinta strategija ir atskaitomybės sistema, jos buvo taikomos vertinant draudimo rinką, galimybes, ypatumus, teisės aktų ir konkurencijos nustatytus apribojimus, susijusią riziką, todėl vadovybė yra įsitikinusi, kad Bendrovės kapitalas, mokumas ir likvidumas yra pakankamo lygio.

Personalas

2013 m. pabaigoje Bendrovėje dirbo 687 darbuotojai (palyginti su 790 darbuotojų 2012 m.), iš kurių 262 – Latvijoje, 395 – Lietuvoje ir 30 – Estijoje.

Atsižvelgdama į augančią draudimo rinką Bendrovė išmoko vertinti darbuotojų svarbą siekiant tikslų. Todėl Bendrovė pradėjo tobulinti darbuotojų motyvacijos politiką, tikslingai tobulina talentingus darbuotojus, sudaro karjeros galimybes sėkmingiausiai dirbantiems darbuotojams. Bendrovė didelį dėmesį skiria darbuotojų atrankai, kad būtų pasiektas Bendrovės tikslas turėti motyvuotus, profesionalius, lojaliaus ir pozityviai nusiteikusius darbuotojus.

Kitas Bendrovės prioritetas – gerinti darbuotojų kompetencijas. Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė organizavo darbuotojų mokymus, kurie padėjo pasiekti šiame metiniame pranešime nurodytus veiklos rezultatus. Tai, kad Bendrovė vykdo veiklą visame Baltijos šalių regione, sudarė žymiai geresnes galimybes keistis patirtimi ir tobulinti darbuotojų kompetencijas.

Nebuvo jokių paskesnių įvykių, kurie būtų reikšmingai pakeitę finansinėje atskaitomybėje atskleistą padėtį.

Bendrovės „AAS Gjensidige Baltic“ vadovybės vardu norėtume padėkoti mūsų klientams, akcininkui, partneriams ir darbuotojams už jų indėlį siekiant mūsų bendrų tikslų per ataskaitinį laikotarpį. Bendrovė ir toliau kels realius ir ambicingus tikslus, kad būtų patenkinti visų su mūsų veikla susijusių asmenų interesai.

/Parašas/

Helge Leiro Baastad
Stebėtojų tarybos pirmininkas

/Parašas/

Kim Rud Petersen
Valdybos pirmininkas

Ryga, 2014 m. kovo 27 d.

PAREIŠKIMAS APIE VADOVYBĒS ATSAKOMYBĒ

2013 m. akcinė draudimo bendrovė „Gjensidige Baltic“ valdė valdyba, sudaryta iš penkių Valdybos narių. Valdyba reguliariai informavo Stebėtojų tarybą apie Bendrovės ir jos dukterinės bendrovės veiklą.

Bendrovės vadovybė atsakingai pareiškia, kad Bendrovės sandoriai buvo apskaitomi pagal Latvijos teisės aktų reikalavimus ir atitinkamus apskaitos principus. Bendrovės vadovybė yra atsakinga už Bendrovės išteklių tvarkymą, sukčiavimo ir kitų neteisėtų veiksmų prevenciją.

Bendrovės vadovybė prisiima atsakomybę už Bendrovės 2013 m. finansinių ataskaitų parengimą pagal Europos Sąjungos priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, kad būtų atskleista bendrovės „AAS Gjensidige Baltic“ veikla nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

Bendrovės vadovybė patvirtina, kad Grupės 2013 m. finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus, Finansų ir kapitalo rinkos komisijos ir kad jos pateikia tikrą ir teisingą Bendrovės finansinės padėties vaizdą ataskaitinių metų pabaigoje, parodo ataskaitinių metų veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal ropos Sąjungos priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus

Bendrovės 2013 metų finansinės ataskaitos ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parengtos remiantis vadovybės tinkamai apgalvotais sprendimais ir prielaidomis.

Vadovybė patvirtina, kad buvo laikytasi Latvijos teisės aktų reikalavimų ir kad finansinės ataskaitos buvo parengtos laikantis veiklos tęstinumo principo.

/Parašas/

Helge Leiro Baastad
Stebėtojų tarybos pirmininkas

/Parašas/

Kim Rud Petersen
Valdybos pirmininkas

Ryga, 2014 m. kovo 27 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

2013 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams

	Pastaba	2013 m. Tūkst. latų	2012 m. Tūkst. latų
Uždirbtos įmokos	6	45 791	40 738
Pasirašytų įmokų suma, neišskaičius perdraudikų dalies	5	47 758	44 098
Uždirbtų įmokų perdraudikų dalis	5	(1 232)	(913)
Perkeltų įmokų sumos pasikeitimas ir perkeltos rizikos techninio atidėjinio pasikeitimas, neišskaičius perdraudikų dalies	7	(735)	(2 306)
Perkeltų įmokų sumos ir perkeltos rizikos techninio atidėjinio perdraudikų dalies pasikeitimas	7	-	(141)
Kitos techninės pajamos	8	315	212
Išmokų sąnaudos, išskaičius perdraudikų dalį	11	(29 177)	(26 154)
Išmokos, išskaičius perdraudikų dalį		(29 673)	(25 545)
Išmokų sąnaudos, neišskaičius perdraudikų dalies	9	(30 059)	(26 314)
<i>Išmokos</i>		<i>(30 109)</i>	<i>(25 984)</i>
<i>Žalos sureguliuavimo sąnaudos</i>		<i>(2 044)</i>	<i>(1 920)</i>
<i>Gražintos išmokos</i>		<i>2 094</i>	<i>1 590</i>
Išmokų perdraudikų dalis	9	386	769
Numatomų išmokų techninio atidėjinio pasikeitimas	10	315	(1 411)
Numatomų išmokų techninio atidėjinio perdraudikų dalies pasikeitimas	10	181	802
Gražintos draudimo įmokos	12	-	(315)
Grynosios veiklos sąnaudos		(13 301)	(12 258)
Įsigijimo sąnaudos	13	(8 580)	(8 085)
Atidėtų įsigijimo sąnaudų pasikeitimas	14	147	199
Administracinės sąnaudos	15	(4 868)	(4 384)
Perdraudimo komisiniai ir perdraudikų pelno dalis		-	12
Kitos techninės sąnaudos		-	(16)
Investicijų valdymo sąnaudos ir komisiniai		(62)	(69)
Grynosios palūkanų pajamos	16	1 594	2 219
Grynasis pelnas, gautas iš finansinio turto ir įsipareigojimų, išreikštas tikrąja pelno ir nuostolio verte		174	281
Nuostolis perkainojus pagal valiutų keitimo kursą		(23)	(4)
Turto nuvertėjimas ir amortizacija		(277)	(272)
Nematerialaus turto nuvertėjimas		-	(45)
Kitos pajamos		33	332
Kitos sąnaudos		(198)	(157)
Pelnas prieš apmokestinimą		4 869	4 492
Pelno mokestis	17	(675)	(330)
Ataskaitinių metų pelnas		4 194	4 162

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA (tęsinys)
2013 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams

Pastaba	2013 Tūkst. latų	2012 Tūkst. latų
Ataskaitinių metų pelnas	4 194	4 162
Kitos ataskaitinių metų bendrosios pajamos	-	-
Ataskaitinių metų bendrosios pajamos iš viso	4 194	4 162

13–59 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2014 m. kovo 20 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

<u>/Parašas/</u> Helge Leiro Baastad Stebėtojų tarybos pirmininkas	<u>/Parašas/</u> Kim Rud Petersen Valdybos pirmininkas	<u>/Parašas/</u> Agita Nitiša Vyriausioji finansininkė
--	--	--

Ryga, 2014 m. kovo 27 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA
2013 m. gruodžio 31 d.

TURTAS

	Pastaba	2013 m. Tūkst. latų	2012 m. Tūkst. latų
Ilgalaikis materialusis turtas	18	427	362
Pastatai ir statiniai	19	125	145
Nematerialusis turtas	20	6 227	6 215
Nefinansinės investicijos iš viso		6 779	6 722
Finansinis turtas, išreikštas tikrąja pelno ir nuostolio verte			
Investicinių fondų investiciniai sertifikatai	21	24	32
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai	22	9 333	8 652
Iki išpirkimo dienos laikomos investicijos			
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai	23	34 047	32 815
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose	24	8 775	11 390
Finansinės investicijos iš viso		52 179	52 889
Paskolos		1	15
Draudimo veiklos gautinos sumos			
Draudėjai	25	5 013	5 300
tarpininkai	25	765	334
Perdraudimo veiklos gautinos sumos	26	173	559
Kitos gautinos sumos	33	276	282
		127	130
Iš viso paskolos ir gautinos sumos		6 355	6 620
Atidėtos įsigijimo sąnaudos	14	2 545	2 398
Kitos iš anksto apmokėtos išlaidos ir sukauptos pajamos	27	248	90
Sukauptos pajamos ir būsimojo laikotarpio išlaidos iš viso		2 793	2 488
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	30	221	336
Numatomų išmokų techninių atidėjinių perdraudiko dalis	10	3 450	3 269
Perdraudimo turtas iš viso		3 450	3 269
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	28	1 970	3 558
TURTAS IŠ VISO		73 747	75 882

13–59 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2014 m. kovo 20 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos vardu jas pasirašė:

/Parašas/
Helge Leiro Baastad
Stebėtojų tarybos pirmininkas

/Parašas/
Kim Rud Petersen
Valdybos pirmininkas

/Parašas/
Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga 2014 m. kovo 27 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA
2013 m. gruodžio 31 d.

ĮSIPAREIGOJIMAI

	Pastaba	2013 m. Tūkst. latų	2012 m. Tūkst. latų
Akcininkų turtas			
Įstatinis kapitalas		22 500	22 500
Atsargos kapitalas ir kiti rezervai		591	591
Nepaskirstytasis pelnas, perkeltas iš ankstesniųjų metų		4 127	6 993
Ataskaitinių metų pelnas		4 194	4 162
Akcininkų turtas iš viso	29	31 412	34 246
Įsipareigojimai			
Draudimo įsipareigojimai			
Perkeltos įmokos ir nepasibaigusios rizikos techniniai atidėjiniai	7	19 757	19 022
Numatomų išmokų techniniai atidėjiniai	10	18 770	19 085
Draudimo įsipareigojimų iš viso		38 527	38 107
Kreditoriai			
Tiesioginio draudimo įsipareigojimai			
Draudėjai		1 622	1 380
Tarpininkai		117	215
Perdraudimo įsipareigojimai	32	133	46
Pelno mokesčio įsipareigojimai	33	277	-
Mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos	33	201	193
Kiti kreditoriai	34	684	1 097
Kreditoriai iš viso		3 034	2 931
Atidėjiniai	31	257	290
Sukauptos išlaidos ir ateinančio laikotarpio pajamos	35	517	308
Įsipareigojimai iš viso		42 335	41 636
ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		73 747	75 882

13–59 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2014 m. kovo 20 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos vardu jas pasirašė:

/Parašas/
Helge Leiro Baastad
Stebėtojų tarybos pirmininkas

/Parašas/
Kim Rud Petersen
Valdybos pirmininkas

/Parašas/
Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga, 2014 m. kovo 27 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

2013 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams

	Išstatinis kapitalas	Pastatų perkainoji mo rezervas	Atsargos kapitalas kiti rezervai Tūkst.	Nepaskirsty tasis pelnas	Ataskaitini ų metų pelnas	Iš viso
	Tūkst. latų	Tūkst. latų	latų	Tūkst. latų	Tūkst. latų	Tūkst. latų
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	22 500	43	591	5 507	1 443	30 084
Bendrosios pajamos iš viso						
Metų bendrosios pajamos	-	-	-	-	4 162	4 162
<i>Sandorių su savininkais sumos, pripažįstamos tiesiogiai nuosavybėje</i>						
2011 m. pelno perkėlimas į nepaskirstytąjį pelną	-	-	-	1 443	(1 443)	-
Perkėlimas į nepaskirstytąjį pelną, susijusį su praėjusiais metais nurašytais pastatais	-	(43)	-	43	-	-
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	22 500	-	591	6 993	4 162	34 246
Bendrosios pajamos iš viso						
Metų bendrosios pajamos	-	-	-	-	4 194	4 194
<i>Sandorių su savininkais sumos, pripažįstamos tiesiogiai nuosavybėje</i>	-	-	-	-	-	-
Dividendai akcijų savininkams	-	-	-	(7 028)	-	(7 028)
2012 m. pelno perkėlimas į nepaskirstytąjį pelną	-	-	-	4 162	(4 162)	-
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	22 500	-	591	4 127	4 194	31 412

13–59 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2014 m. kovo 20 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos vardu jas pasirašė:

<i>/Parašas/</i>	<i>/Parašas/</i>	<i>/Parašas/</i>
Helge Leiro Baastad Stebėtojų tarybos pirmininkas	Kim Rud Petersen Valdybos pirmininkas	Agita Nitiša Vyriausioji finansininkė

Ryga, 2014 m. kovo 27 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

2013 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams

	Pastaba	2013 Tūkst. latų	2012 Tūkst. latų
<u>Pinigų srautai iš draudimo įmonės pagrindinės veiklos</u>			
Tiesioginio draudimo įmokos		48 118	43 655
Sumokėtos tiesioginio draudimo sumos		(30 685)	(26 605)
Sumos, gautos iš perdraudikų		694	230
Sumos, sumokėtos perdraudikams		(1 014)	(1 039)
Pelno mokestis	33	(356)	(388)
Sumokėtos privalomos sumos	36	(138)	(139)
Sumos, sumokėtos darbuotojams		(3 173)	(3 105)
Sumos, sumokėtos tarpininkams		(3 877)	(2 204)
Kitos sumokėtos sumos		(8 082)	(8 442)
Kitos gautos sumos		1 452	1 163
<u>Grynieji pinigų srautai iš draudimo įmonės pagrindinės veiklos</u>		2 939	3 126
<u>Pinigų srautai iš investicinės veiklos</u>			
Investicijų įsigijimas:			
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai		(14 119)	(11 556)
Terminuoti indėliai kredito įstaigose		(5 575)	(12 402)
Investicijų įsigijimas iš viso:		(19 694)	(23 958)
Investicijų perleidimas:			
Investicijos į nefiksuotų pajamų vertybinius popierius		11 746	4 672
Terminuoti indėliai kredito įstaigose		7 713	8 958
Sumos, gautos perleisus investicijas, iš viso:		19 459	13 630
Pelnas, gautas iš investicinės veiklos:			
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai		2 582	1 906
Terminuoti indėliai kredito įstaigose		164	247
Pelnas, gautas iš investicinės veiklos, iš viso:		2 746	2 153
Investicijų valdymo išlaidos ir komisijų mokėjimai		(62)	(69)
<u>Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos</u>		(2 449)	8 244
<u>Finansinė veikla</u>			
Dividendai		(7 028)	-
<u>Grynosios pinigų sumos, naudotos finansinėje veikloje</u>		(7 028)	-
<u>Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)</u>		(1 586)	(5 118)
Valiutų kursų normos svyravimo poveikis pinigams ir pinigų ekvivalentams		(2)	(3)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		3 558	8 679
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	28	1 970	3 558

13–59 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2014 m. kovo 20 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkams. Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos vardu jas pasirašė:

/Parašas/
Helge Leiro Baastad
Stebėtojų tarybos pirmininkas

/Parašas/
Kim Rud Petersen
Valdybos pirmininkas

/Parašas/
Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga 2014 m. kovo 27 d.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(1) BENDROJI INFORMACIJA

„AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovė) buvo įregistruota 1994 m. Rygoje (Latvija) kaip akcinė bendrovė. Bendrovė buvo perregistruota Komerciniame registre 2004 m. gruodžio 29 d. ir 2007 m. gruodžio 28 d.

Bendrovė teikia draudimo paslaugas juridiniams ir fiziniams asmenims. Bendrovės buveinė yra adresu: Ryga, Brīvības iela 39, Latvija, o draudimo paslaugos yra teikiamos filialuose ir skyriuose, esančiuose Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje.

Informacija apie akcininką

Pavadinimas: „Gjensidige Forsikring ASA“

Adresas: Schweigaards gate 21

NO-0191 Oslas, Norvegija

Valdomų akcijų dalis: 100 proc.

Galutinis kontroliuojantis subjektas: „Gjensidige Foundation“ (akcininkams priklausantis „Gjensidigestiftelsen“) valdo 62,8 proc. „Gjensidige Forsikring ASA“ akcijų.

Informacija apie filialus

Pavadinimas: „Gjensidige Baltic“ Estijos filialas

Adresas: Sõpruse pst 145, 13417 Talinas, Estija

Pavadinimas: „Gjensidige Baltic“ Lietuvos skyrius

Adresas: T. Ševčenkos g. 21 / Vytenio g. 12, LT-03111 Vilnius, Lietuva

2014 m. kovo 20 d. valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas. Finansinės ataskaitos bus pateiktos metiniam visuotiniam akcininkų susirinkimui, kuris turi teisę reikalauti pataisyti ir iš naujo parengti finansines ataskaitas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(2) SUDARYMO PAGRINDAS

Atitikties pareiškimas

Ši finansinė ataskaita sudaryta pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus – TFAS (*angl.* International Financial Reporting Standards (IFRSs)), laikantis reglamento *Dėl draudimo kompanijų, kitų, išskyrus ES, šalių draudimo kompanijų padalinių, perdraudimo kompanijų bei kitų išskyrus ES, šalių perdraudimo kompanijų padalinių metinių ataskaitų ir metinių konsoliduotųjų ataskaitų sudarymo tvarkos* bei kitų Latvijos finansų ir kapitalo rinkos komisijos (FKRK) patvirtintų reglamentų, nustatančių draudimo kompanijų finansinių ataskaitų sudarymo tvarką.

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Jei nenurodyta kitaip, ši finansinė ataskaita pateikta tūkstančiais latų (LVL 000), latas yra Įmonės funkcinė valiuta.

Pasikeitimai apskaitos politikoje

Išskyrus pasikeitimus, nurodytus žemiau, Įmonė pastoviai taikė apskaitos politiką, išdėstytą 3 pastaboje visiems laikotarpiams, pateiktiems šioje finansinėje ataskaitoje.

Įmonė patvirtino šiuos naujus standartus ir standartų pakeitimus, įskaitant ir vėlesnius kitų standartų pakeitimus, kurių pirminio taikymo data yra 2013 m. sausio 1 d.

(i) Tikrosios vertės nustatymas

TFAS (Tarptautinis finansinių ataskaitų standartas) 13 nustato vienintelę struktūrą, skirtą tikrosios vertės nustatymui ir tikrosios vertės nustatymo pateikiamą atskaitomybę, kai toks nustatymas yra reikalaujamas ar leidžiamas kituose TFAS. Jis sujungia tikrosios vertės apibrėžimą kaip sumą, kuri gali būti gaunama arba sumokama perduodant finansinius įsipareigojimus už tinkamai sudarytą sandorį tarp rinkos dalyvių nustatymo dieną. Jis pakeičia ir praplečia pateikiamos atskaitomybės reikalavimus apie tikrosios vertės nustatymą kitose TFAS, tarp jų ir TFAS 7.

Remiantis tarpinėmis TFAS 3 nuostatomis, Įmonė naudojo naujus būsimos tikrosios vertės nustatymo patarimus ir nepateikė jokios lyginamosios informacijos nauji pateikiamai atskaitomybei. Neatsižvelgiant į aukščiau minėtą, pakeitimas neturėjo reikšmingos įtakos Įmonės turtui ir įsipareigojimams.

(ii) Kitos standartų pataisos

Šios standartų pataisos, kurios įsigaliojo nuo 2013 m. sausio 1 d., neturėjo jokios įtakos šioms finansinėms ataskaitoms:

TBS (Tarptautinis apskaitos standartas) 1 pataisa – Finansinių ataskaitų pateikimas

TFAS 7 ir TBS 32 pataisos – Finansinio turto ir įsipareigojimų tarpusavio užskaita

TBS 19 (2011) pataisa – Premijos darbuotojams

TBS 12 pataisa – Atidėtieji mokesčiai: Pagrindinių finansinių priemonių susigrąžinimas

Nauji standartai ir aiškinimai dar nepriimti

Keletas naujų standartų, standartų pataisos ir aiškinimai pradeda galioti metiniams laikotarpiams, kurie prasideda po 2013 m. sausio 1 d. ir kurie nebuvo naudoti rengiant šias finansines ataskaitas. Tie, kurie yra aktualūs Įmonei, yra pateikti žemiau. Įmonė neplanuoja taikyti šių standartų anksti.

(i) TFAS 10 Konsoliduota finansinė atskaitomybė, TFAS 11 Bendros sutartys, TFAS 12 Dalių kitose subjektuose pateikiama atskaitomybė (2011)

TFAS pristato atskirą kontrolės modelį, skirtą nustatyti ar investuotojas turi būti konsoliduotas. Dėl to Įmonei gali tekti pakeisti savo konsolidacijos išvadą dėl savo investuotojų, kas gali privesti prie dabartinės šių investuotojų atskaitomybės. Įmonė nesitiki, kad naujas standartas turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Įmonė neturi investicijų kitose įmonėse.

Pagal TFAS 11, bendros sutarties struktūra, nors vis dar svarbus klausimas, daugiau nėra pagrindinis veiksnys, nustatantis bendros sutarties tipą ir dėl to vėlesnę atskaitomybę.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(2) SUDARYMO PAGRINDAS (tęsinys)

Įmonės interesas yra jungtinė veikla, kuri yra susitarimas, kur šalys turi teises į turtą ir įsipareigojimus už prievolės, bus apskaitomos remiantis Įmonės dalimi tame turte ar prievolėse.

Įmonės dalis bendroje įmonėje, kas yra susitarimas, kuri šalys turi teises į grynąjį turtą, bus apskaitoma pagal nuosavą kapitalą.

Įmonė nesitiki, kad TFAS 11 turės esminės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes ji nėra jokio bendro susitarimo šalimi.

TFAS 12 į vieną standartą sujungia visus pateikiamos atskaitomybės reikalavimus apie subjekto dalį padaliniuose, bendrose susitarimuose, asociacijose ir nekonsoliduotose struktūriniuose subjektuose. Įmonė nesitiki, kad naujas standartas turės esminės įtakos finansinėms ataskaitoms. Šie standartai galioja metiniams laikotarpiams, kurie prasideda 2014 m. sausio 1 d. ar po jos su leidžiamu ankstyvu taikymu.

(ii) *TAS 27 (2011) Atskiros finansinės ataskaitos (galioja metiniams laikotarpiams, kurie prasideda 2014 m. sausio 1 d. ar po jos)*

TAS 27 (2011) perkelia esamus TAS 27 (2008) apskaitos ir pateikiamos atskaitomybės reikalavimus atskiroms finansinėms ataskaitoms, su nežymiais patikslinimais. Taip pat esamus TAS 28 (2008) ir TAS 31 reikalavimus atskiroms finansinėms ataskaitoms buvo įtrauktos į TAS 27 (2011). Standartas daugiau netaiko kontrolės ir reikalavimų principo, susijusio su konsoliduotų finansinių ataskaitų pateikimo, kuris yra įtrauktas į TFAS 10, *Konsoliduotos finansinės ataskaitos*. Įmonė nesitiki, kad IAS 27 (2011) turės esminės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes ji nekeičia subjekto apskaitos politikos.

(iii) *TAS 28 (2011) Investicijos asociacijose ir bendrose įmonėse (įsigalioja metiniams laikotarpiams, kurie prasideda po 2014 m. sausio 1 d. ar po jos)*

Yra nedidelės TAS 28 (2008) pataisos, kurios susijusios su asociacijomis ir bendromis įmonėmis, turimomis pardavimui ir dalimis, turimomis asociacijoje ar bendroje įmonėje. Subjektas nesitiki, kad standartas turės esminės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes jis neturi jokių svarbių investicijų asociacijose ar bendrose įmonėse, kurias paveiktų pataisos.

(iv) *TAS 32 pataisa dėl Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaitos (įsigalioja metiniams laikotarpiams, kurie prasideda po 2014 m. sausio 1 d. ar po jos)*

TAS 32 pataisa (įsigalioja metiniams laikotarpiams, kurie prasideda 2014 m. sausio 1 d. ar po jos; bus taikoma retrospektyviai) paaiškina, kad ūkio subjektas dabar turi teisiškai įgyvendinamą priešpriešinių reikalavimų užskaitos teisę, jei ta teisė priklauso nuo būsimų įvykių ir vykdoma tiek įprastoje verslo eigoje, tiek įsipareigojimų nevykdymo, įmonės ar visų kontrahentų nemokumo ar bankroto atveju. Įmonė nesitiki, kad pataisos turės kokios nors įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Įmonė netaiko užskaitymų jokiame savo finansiniame turtui ar finansiniams įsipareigojimams ir nėra sudariusi pagrindinių užskaitų susitarimų.

(v) *TFAS 10, TFAS 12 ir TAS 27 pataisos dėl Investicinių bendrovių (įsigalioja metiniams laikotarpiams, kurie prasideda 2014 m. sausio 1 d. ar po jos)*

Pataisa pateikia išimtį TFAS 10 konsolidacijos reikalavimuose ir reikalauja, kad atitinkamos investicinės bendrovės nustatytų savo investicijas kontroliuojamose bendrovėse, o taip pat investicijas asociacijose ir bendrose įmonėse tikrąja verte per pelną ir nuostolius, o ne sujungtų juos. Konsolidacijos išimtis yra privaloma (t.y. ne pasirinktina), su viena išimtimi, kad padaliniai, kurie yra laikomi investicinės bendrovės investicinės veiklos praplėtimas, privalo būti sujungtos. Bendrovė gali būti laikoma investicine bendrove, jei ji atitinka pagrindinius investicinės bendrovės apibrėžimo elementus. Įmonė nesitiki, kad naujas standartas turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Įmonė nesivadina investicine bendrove.

(vi) *TAS 36 pataisa dėl Grąžintinių sumų pateikiamos atskaitomybės nefinansiniam turtui (įsigalioja metiniams laikotarpiams, kurie prasideda 2014 m. sausio 1 d. ar po jos)*

Pataisa išaiškina, kad grąžintina suma turi būti pateikta tik atskiram turtui (tarp jų ir gerai reputacijai) ar pinigų generuojantiems vienetams, kuriems laikotarpio metu buvo pripažintas ar pakeistas amortizacijos nuostolis. Pataisos taip pat reikalauja papildomos atskaitomybės, susijusios su tikrosios vertės hierarchija, kai buvo pripažinta ar pakeista atskiros turto ar pinigų generuojančių vienetų amortizacija tuo laikotarpiu ir grąžintina suma yra paremta tikrąja verte, atėmus pašalinimo išlaidas. Pataisa neturi jokios įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Įmonė neturi jokio finansinio turto, kuriam buvo pripažintas ar pakeistas amortizacijos nuostolis laikotarpio metu.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(2) SUDARYMO PAGRINDAS (tęsinys)

(vii) *TAS 39 pataisa dėl Išvestinių finansinių priemonių apskaitos ir rizikos draudimo pratęsimo atskaitomybės (įsigalioja metiniams laikotarpiams, kurie prasideda 2014 m. sausio 1 d. ar po jos)*

Pataisos leidžia tęsti rizikos draudimo atskaitomybę situacijoje, kur išvestinė finansinė priemonė, kuri yra nurodoma kaip rizikos draudimo instrumentas, yra atnaujinama, kad būtų atliktas atsiskaitymas negrynaisiais pinigais su kita šalimi dėl įstatymų ir reglamentų, kai yra laikomasi tam tikrų kriterijų. Įmonė nesitiki, kad naujas standartas turės kokios nors įtakos finansinėms ataskaitoms, nes subjektas netaiko rizikos draudimo atskaitomybės.

Matavimo pagrindas

Finansinė ataskaita parengta įsigijimo savikainos pagrindu, išskyrus toliau išvardytus punktus, kurie apskaitomi tikrąja verte: finansiniai nuostoliai apskaitomi tikrąja verte kaip pelnas arba nuostolis ir pastatai, kurie vertinami perkainojimo verte, kuri yra lygi tikrosios vertės jos nustatymo dieną ir vėliau sukauptos amortizacijos vertės skirtumui.

Prognozių ir vertinimų naudojimas

Rengdama ES patvirtintus IFRS reikalavimus atitinkančias finansines ataskaitas, administracija turi remtis tam tikrais vertinimais, prognozėmis ir prielaidomis, kurios turi įtakos tvarkų taikymui bei ataskaitose nurodomiems turto ir įsipareigojimų, pajamų ir išlaidų dydžiams. Prognozės bei jų pagrindų daromos prielaidos remiasi istorine patirtimi ir įvairiais kitais veiksniais, kurie, kaip manoma, yra pagrįsti esant atitinkamoms aplinkybėms, o jų rezultatai sudaro pagrindą priimti sprendimus dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, kurių aiškiai neparodo kiti šaltiniai. Faktiniai rezultatai ir šios prognozės gali skirtis. Prognozės ir jų pagrindą sudarančios prielaidos yra nuolat peržiūrimos. Apskaitos prognozių pakeitimai atsispindi ataskaitinio laikotarpio pajamų ataskaitoje.

Informacija apie reikšmingas sritis, kur administracija, taikydama apskaitos tvarką, remiasi neužtikrintomis prognozėmis ir kritiniais vertinimais, konkrečiai aprašoma šiuose dokumentuose:

- Pastaba Nr. 4. Draudimo įsipareigojimai (Draudimo rizikos valdymas, (iv),
- Finansinių priemonių vertės sumažėjimas – Pastaba Nr. 3, Vertės sumažėjimas,
- Nematerialaus turto vertės sumažėjimas – Pastaba Nr. 3, Nematerialus turtas,
- Laiku neatsiskaičiusių skolininkų rezervas – Pastaba Nr. 3 Draudimo sutarčių klasifikacija (iii), pastaba Nr. 25,

Ataskaitinis laikotarpis

Ataskaitinis laikotarpis apima 12 mėnesių nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS

Sudarant finansines ataskaitas, buvo laikomasi šių svarbių apskaitos taisyklių. Šiose finansinėse ataskaitose parodytiems metams buvo taikomi nuoseklūs apskaitos principai.

Užsienio valiuta

Užsienio valiutų keitimo sandoriai į valstybės, kurioje plėtojama veikla, funkcinę valiutą perskaičiuojami pagal atitinkamo sandorio sudarymo dieną tos valstybės Centrinio Banko nustatytą kursą. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą pagal paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną Latvijos Banko nustatytą valiutų keitimo kursą. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta vertinami jų tikrąja verte ir perskaičiuojami pagal tikrosios vertės nustatymo dienos valiutų keitimo kursą. Nepiniginiai vienetai, kurie pagal įsigijimo savikainą ar perkainota vertę yra vertinami užsienio valiuta, perskaičiuojami pagal sandorio dienos ar perkainojimo dienos valiutų keitimo kursą.

Dėl užsienio valiuta apskaityto turto ir įsipareigojimų valiutų keitimo kurso svyravimo atsiradęs pelnas arba nuostolis į bendrųjų pajamų ataskaitą įtraukiamas tą laikotarpį, kai įvyksta svyravimas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo nustatyti šie pagrindinių valiutų keitimo kursai (1 LVL : 1 užsienio valiutos vienetas):

	2013-12-31	2012-12-31
EUR	0,702804	0,702804
LTL	0,204000	0,204000
USD	0,515000	0,531000
SEK	0,078100	0,081600

Užsienio operacijų turtas ir įsipareigojimai, tarp jų – prestižas ir tikrosios vertės koregavimai įsigijimo metu, į LVL perskaičiuojami ataskaitos sudarymo dienos keitimo kursu. Užsienio operacijų pajamos ir išlaidos į LVL perskaičiuojamos pagal sandorio dienos keitimo kursą. Užsienio valiutos skirtumai yra kitose bendrosiose pajamose. Kadangi Latvijos latas ir Lietuvos litas susietas su euru, užsienio operacijų pelnas ar nuostoliai yra nežymūs.

Draudimo sutarčių klasifikacija

(i) Draudimo sutarčių pripažinimas ir vertinimas

Draudimo pasirašyta draudimo sutartis pripažįstama draudimo sutartimi tik tuo atveju, jei jos pagrindu draudėjas perleidžia draudikui reikšmingą draudimo riziką. Visos Įmonės draudimo sutartys priskiriamos draudimo sutarčių klasei ir nėra vienoje iš jų nėra investicinio draudimo elementų.

Draudimo sutarčių klasifikavimo pagrindą sudaro draudimo rizikos perleidimo esmė, pavyzdžiui:

- Asmenų draudimas nuo nelaimingų atsitikimų
- Kelionių draudimas
- Turto draudimas nuo sugadinimo ar vagystės
- Transporto priemonių draudimas
- Civilinės atsakomybės draudimas

(ii) Draudimo įmokos ir įmokų pajamos

Pasirašytos įmokos apima draudimo įmokų sumas, kurias Įmonė turi gauti pagal draudimo sutartis, kai draudimo metai prasideda ataskaitiniais metais, nepriklausomai nuo mokėjimo termino. Pasirašytos įmokos mažinamos per ataskaitinius metus anuliuotų įmokų suma.

Jei yra numatyta, kad draudimo periodu draudimo įmokos bus mokamos dalimis, pasirašytoms įmokoms priskiriamos tos įmokos, kurios tenka visiems draudimo metams. Jei draudimo sutartis sudaryta keliems draudimo metams, gautoji atitinkamų metų įmoka įtraukiama į kiekvienų metų apskaitą. Išskyrus tam tikrus atvejus, Įmonės sudaromos sutartys yra trumpalaikės.

Gautų įmokų uždarbio dalis pripažįstama pajamomis. Įmokos uždirbamos nuo rizikos pradžios dienos per visą draudimo laikotarpį. Neuždirtos įmokos pripažįstamos įsipareigojimų dalies techninių rezervų punkte.

**FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOJOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)**

(iii) Gautinos ir mokėtinios draudimo sumos

Draudėjams, agentams ir perdraudikams mokėtinios ir iš jų gautinos sumos yra finansinės priemonės, kurios yra įtraukiamos į draudimo gautinas ir mokėtinas sumas, o ne į draudimo sutarčių atidėjimus ar perdraudimo turtą.

Sumos, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs, anuliavus polisą yra kompensuojamos pajamomis iš įmokų. Pripažįstamas gautinų draudimo sumų, kurių terminas yra pasibaigęs, sumažinimas (*allowances*). Negautų sumų sumažinimai pripažįstami priklausomai nuo dienų, praėjusių nuo mokėjimo termino pabaigos, skaičiaus. Gautinos sumos nurodomos atskaičius sumažinimą dėl vertės sumažėjimo. Sumažinimo suma – tai bendros gautinos sumos ir išieškotinių sumų skirtumas. Sumažinimas dėl abejotinių skolų pripažįstamas tada, kai Įmonės vadovybė mano, jog šio turto išieškojimo galimybės yra abejotinos. Gautinos sumos nurašomos tada, kai yra manoma, jog jų išieškoti neįmanoma.

Perdraudimo sutartys

Plėtodama savo veiklą, Įmonė sudaro perdraudimo sutartis, kurių paskirtis – apriboti galimus grynuosius nuostolius, diversifikuojant rizikas. Perdraudimo sutartys neatleidžia įmonės nuo atsakomybės draudėjams.

Perdraudimo sutartis – tai draudimo sutartis, kurios pagrindu galima draudimo nuostolių rizika perleidžiama perdraudikui. Plėtodama savo veiklą, Įmonė sudaro perdraudimo sutartis, kurių pagrindu ji perleidžia rizikas perdraudikams ir pati prisiima kitų draudikų perleidžiamą riziką.

Perdraudimo sutartys sudaromos vienerių metų laikotarpiui. Dažniausiai naudojama perdraudimo sutarties forma – privaloma neproporcinė sutartis. Rizikos, kurios viršija privalomojo perdraudimo sutartyse nustatytas ribas arba dėl savo pobūdžio nepriklauso perdraudimo sričiai, yra perdraudžiamos fakultatyviai. pobūdžio nepriklauso privalomo perdraudimo sričiai, yra perdraudžiamos fakultatyviai.

Įmokos už prisiimtus perdraudimo įsipareigojimus pripažįstamos pajamomis ir apskaitomos taip, tarsi perdraudimas būtų laikomas tiesiogine veikla, atsižvelgiant į perdraudimo veiklos produktų klasifikaciją.

Perdraudikams tenkanti pasirašytų įmokų dalis apskaičiuojama pagal galiojančias perdraudimo sutartis. Perduotos perdraudimo įmokos pripažįstamos išlaidomis pagal gautų perdraudimo paslaugų metodą, o būsimiems laikotarpiams priskirtinos perdraudimo išlaidos pripažįstamos turtu neuždirbtų įmokų rezervo perdraudimo dalyje.

Iš perdraudikų išieškotinių sumų apskaičiavimo būdas atitinka nesumokėtų sumų techninį rezervą arba pagal atitinkamą perdraustą polisą išmokėtas draudimo išmokas. Perdraudimo turtas apima faktines arba prognozuojamas sumas, kurias sutartinių perdraudimo susitarimų pagrindu galima išieškoti iš perdraudikų. Perdraudimo turtas nustatomas remiantis perdraudimo sutarčių sąlygomis ir įvertinamas tuo pačiu pagrindu, kaip ir su juo susiję perdraudimo įsipareigojimai. Jei yra sumažėjimas dėl prognozuojamo neatgautino perdraudimo turto, Įmonė jį pripažįsta.

Perdraudimo turtui priskiriamas iš perdraudimo kompanijų atgautinos sumos už išmokėtas draudimo išmokas. Jos priskiriamos paskoloms ir gautinoms sumoms bei įtraukiamos į finansinės pozicijos ataskaitos draudimo ir kitų gautinų sumų eilutę.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną įvertinamas pagal perdraudimo sutartis atgautinų sumų vertės sumažėjimas. Laikoma, kad tokio turto vertė sumažėjo, jei po pirminio jos pripažinimo įvykus kuriam nors įvykiui, yra objektyvių įrodymų, kad Įmonė gali neatgauti visų gautinų sumų, o tas įvykis turi patikimai išmatuojamą įvertinamą poveikį sumoms, kurias Įmonė gaus iš atitinkamo perdraudiko.

Perdraudimo turtas apima iš perdraudimo kompanijų gautinus likučius už perleistus draudimo įsipareigojimus.

Įmokų grąžinimai

Įmokų grąžinimai – tai įmokų dalis, kuri pagal sutartis turi būti grąžinta draudėjams tuo atveju, jei pagal atitinkamą draudimo sutartį nepateikiama reikalavimų.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOJOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Patenkinti reikalavimai

Su draudimo veikla susiję patenkinti reikalavimai – tai ataskaitiniam laikotarpiui priskirtini reikalavimai, kuriuos sudaro per finansinius metus patenkinti reikalavimai, atitinkamos administravimo išlaidos (nuostolių sureguliuojimo išlaidos) bei reikalavimų rezervų pokyčiai. Išmokėtų reikalavimų suma mažinama nuostolių suma, kurią galima išieškoti įgyjant juridinės nuosavybės teises į apdraustą turtą arba perleidžiant draudėjo teises draudimo įmonei (subrogacija). Perdraudimo sutarčių pagrindu atgautinos reikalavimų sumos apskaičiuojamos paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną. Šio turto vertė sumažėja tuo atveju, jei po pirminio pripažinimo įvykus kuriam nors įvykiui, yra objektyvių įrodymų, kad Įmonė negalės išieškoti visų sumų, o tas įvykis turi pagrįstą įvertinamą poveikį Įmonės iš perdraudiko gautinoms sumoms.

Techniniai rezervai

Įmonė sudaro techninius rezervus, kurie atspindi su draudimo sutartimis susijusių įsipareigojimų prognozes: neuždirbtų draudimo įmokų rezervą ir rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervą bei neapmokėtų reikalavimų techninį rezervą.

(i) Neuždirbtos įmokos ir rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervai

Neuždirbtos įmokos techninis rezervas (UPR) – tai pasirašytos draudimo įmokos per laikotarpį nuo ataskaitos sudarymo dienos iki draudimo liudijimo galiojimo pabaigos dienos; šis rezervas sudaromas siekiant padengti būtinus draudimo reikalavimus bei su galiojančiais draudimo liudijimais susijusias išlaidas. Techniniai rezervai sudaromi kiekvienam draudimo liudijimui, atsižvelgiant į jo galiojimo terminą.

Rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervas (URR) - tai atidėtoji rizika, kurios terminas nėra pasibaigęs, susijusi su bendromis draudimo sutartimis, kai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną galiojančių draudimo liudijimų nepasibaigusiems laikotarpiams tenkanti reikalavimų ir išlaidų laukiama vertė yra didesnė už neuždirbtų įmokų rezervą, susijusį su šiais draudimo liudijimais, atskaičius visas atidėtas įsigijimo sąnaudas.

Kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną Įmonė atlieka *įsipareigojimų pakankamumo testą* (IPT), įvertindama, ar draudimo įsipareigojimai pagal per ataskaitinius metus pripažintus draudimo liudijimus yra pakankami; pakankamumas nustatomas, atliekant suformuotų draudimo rezervų palyginimą su esamų draudimo liudijimų prognozuojamų būsimųjų pinigų srautų dabartine verte.

Jei įsipareigojimų pakankamumo testas rodo, kad egzistuoja įsipareigojimų balansinės vertės trūkumas, tas trūkumas pripažįstamas kaip atitinkamų finansinių metų nuostolis, nustatant papildomą rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervą. Testas atliekamas viso draudimo portfelio pagrindu, jis taikomas bendrajai rezervų sumai, t.y. į perdraudimo efektą neatsižvelgiama.

(ii) Numatomų išmokėjimų techninis rezervas

Numatomų išmokėjimų techniniai atidėjimai metų pabaigoje parodo užregistruotų tačiau neapmokėtų reikalavimų (RBNS) prognozuojamą sumą ataskaitos sudarymo dieną, o statistiškai – išmokėtų tačiau neužregistruotų reikalavimų (IBNR) sumą ataskaitos sudarymo dieną.

RBNS rezervas suformuojamas iki ataskaitos sudarymo dienos įvykusių ir Įmonės bei Grupės užfiksuotų draudiminių įvykių reikalavimams padengti.

IBNR rezervas skaičiuojamas iki ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos išmokėtiems tačiau neužregistruotiems reikalavimams.

IBNR rezervui skaičiuoti naudojamas trianguliacijos metodas.

„Chain-Ladder“ metodai buvo taikomi stambesnėms verslo dalims, pavyzdžiui, privalomajam vairuotojų civilinės atsakomybės draudimui (CPVCAD), CASCO, turto, sveikatos draudimui, draudimui nuo nelaimingų atsitikimų, bendrosios civilinės atsakomybės ir teisinių išlaidų draudimui. Dėl mažo gautų draudimo reikalavimų skaičiaus kai kurioms smulkios draudimo rūšims (jūrų, orlaivių, krovinių, geležinkelių ir kt.) statistiniai metodai negalėjo būti taikomi, o IBNR rezervai buvo apskaičiuoti, naudojant maksimalią apskaičiuotą ankstesnių 12 mėnesių 5% BVP sumą ir numatomus nuostolius, apskaičiuotus naudojant nuostolių proporcingumo metodą.

Numatomų išmokėjimų techninis rezervas apima tiesiogines nuostolių atlyginimo išlaidas, būtinas per ataskaitinius metus ir ankstesniais metais pateiktiems reikalavimams administruoti. Numatomų išmokėjimų techninis rezervas mažinamas per ataskaitinį laikotarpį ir ankstesnius metus neapmokėtų draudimo reikalavimų likvidavimo pajamų (*income from salvage*) prognozuojama gautina suma per būsimus ataskaitinius laikotarpius.

Perdraudikui tenkanti techninio rezervo dalis atskleidžiama finansinės būklės ataskaitos turto dalyje.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOUS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Finansinės priemonės

(i) Klasifikacija

Visos finansinės priemonės nuo pat pradžių priskiriamos kuriai nors vienai iš šių kategorijų:

Tikrąja verte pelne ar nuostoliuose apskaitomos finansinės priemonės – tai finansinis turtas ir įsipareigojimai, kuriuos Įmonė iš pradžių buvo klasifikavusi tikrąja verte kaip turtą ir įsipareigojimus bei įtraukusi į pelną arba nuostolį, taip pat prekybai laikomos finansinės priemonės. Jos apima tikrąja verte į pelną arba nuostolius įtrauktų finansinių priemonių grupes, kurios administruojamos ir kurių rezultatai vertinami tikrosios vertės pagrindu, laikantis dokumentais įformintos Įmonės investicijų strategijos. Prekybai laikomos finansinės priemonės – tai priemonės, kurias Įmonė laiko vien tik siekdama uždirbti pelno iš finansinių priemonių vertės trumpalaikių svyravimų. Išvestinės priemonės taip pat priskiriamos prekybai laikomoms finansinėms priemonėms, nebent jei jos yra klasifikuojamos kaip rizikos mažinimo apskaitai skirtos apsidraudimo priemonės.

Iki išpirkimo laikomas finansinis turtas – tai neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ar nustatomo dydžio mokėjimais ir fiksuotu laikotarpiu, kurio atžvilgiu Įmonė turi teigiamų ketinimų bei galimybę laikyti iki išpirkimo.

Paskolos ir gautinos sumos - tai aktyvioje rinkoje nekotiruojamas neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ar nustatomo dydžio mokėjimais, išskyrus prekybai laikomą turtą. Paskolos ir gautinos sumos apima paskolas, terminuotus indėlius bankuose ir skolininkus. Šiai kategorijai priskiriamos gautinos draudimo sumos.

Amortizuotąją savikainą apskaitomi finansiniai įsipareigojimai – tai Įmonės finansiniai įsipareigojimai, išskyrus tikrąja verte į pelną ar nuostolį įtrauktas finansines priemones. Šiai kategorijai priskiriami kreditoriai.

(ii) Pripažinimas

Finansinės priemonės pripažįstamos Įmonei tapus atitinkamos priemonės sutartinių teisių šalimi. Visas įprasta tvarka įsigijamas ir parduodamas finansinis turtas finansinės būklės ataskaitoje pripažįstamas sandorio dieną, kuri atitinka finansinio turto pateikimo dieną. Laikotarpio tarp sandorio ir atsiskaitymo dienų metu Įmonė gauto ar perduoto turto tikrosios vertės pokyčius apskaito pagal tuos pačius principus, kurie taikomi įsigyjant bet kurią kitą atitinkamos kategorijos turtą.

Visos paskolos pripažįstamos nuo lėšų išmokėjimo skolininkams dienos.

(iii) Vertinimas

Finansinės priemonės iš pradžių vertinamos tikrąja verte ir apima sandorio išlaidas, išskyrus tikrąja verte į pelno ir nuostolių ataskaitą įtrauktą finansinį turtą.

Atlikus pirminį matavimą, visas tikrąja verte į pelną ar nuostolius įtrauktas finansinis turtas ir įsipareigojimai yra vertinamas tikrąja verte.

Visas kitas finansinis turtas ir įsipareigojimai, tame skaičiuje paskolos ir gautinos sumos, iki išpirkimo laikomas turtas bei amortizuotąją savikainą apskaityti finansiniai įsipareigojimai vertinami jų amortizuotąją savikainą, taikant galiojančios palūkanų normos metodą.

Galiojanti palūkanų norma – tai norma, tiksliai diskontuojanti per visą atitinkamo finansinio turto ar įsipareigojimų laikotarpį numatomus būsimus piniginius mokėjimus ir gautinas sumas. Skaičiuodama galiojančią palūkanų normą, Įmonė atsižvelgia į atitinkamos finansinės priemonės sutarties sąlygas ir numato būsimus pinigų srautus, tačiau ne būsimus kredito nuostolius.

Dėl tikrąja verte į pelną ar nuostolius įtrauktų finansinių priemonių tikrosios vertės svyravimų atsiradęs pelnas arba nuostolis pripažįstamas pelno ar nuostolių ataskaitoje.

Amortizuotąją savikainą apskaityto finansinio turto ir įsipareigojimų prieaugis ar nuostolis pelno ar nuostolių ataskaitoje pripažįstamas tada, kai finansinio turto ar įsipareigojimų pripažinimas yra nutraukiamas.

Tikrosios vertės matavimo principai

Tikroji vertė – tai suma, už kurią turtą galima iškeisti, o įsipareigojimą įvykdyti, kai sandorį sudaro nusimanančios ir norinčios jį sudaryti nesusijusios šalys.

Kai finansinė priemonė turi kotiruotą rinkos kainą aktyviojoje rinkoje, jos tikroji vertė nustatoma pagal ataskaitos sudarymo dienos arba paskutinės darbo dienos pasiūlymo kainą atitinkamoje rinkoje. Kai finansinė priemonė nekotiruojama aktyvioje rinkoje, naudojami atitinkamoje rinkoje taikomi diskontuotų pinigų srautų modeliai, jei tik tų modelių taikymas užtikrina galimybę patikimai nustatyti tikrąją vertę.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOUS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Tikrosios vertės nustatymas

Kai nėra stebėjimo duomenų apie finansinio turto ir įsipareigojimų rinkos kainą, norint nustatyti turto tikrąją vertę būtina naudoti pirmiau apibūdintus vertės apskaičiavimo metodus. Kai finansine priemone prekiaujama retai, o kainos skaidrumas yra žemas, tikroji vertė yra ne tokia objektyvi, todėl būtina remtis skirtingo laipsnio vertinimais, atsižvelgiant į likvidumą, koncentraciją, rinkos veiksnių neapibrėžtumą, kainos nustatymo prielaidas ir kitas konkrečią priemonę veikiančias rizikas.

Šioje lentelėje analizuojamos tikrąja verte apskaitytos finansinės priemonės, taikant vertės nustatymo metodą:

	Skelbiamos kainos (1 lygis)
2013	
Finansinis turtas	
Tikrąja verte į pelną ir nuostolį įtrauktas finansinis turtas	
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	24
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	9 333
	9 357
2012	
Finansinis turtas	
Tikrąja verte į pelną ir nuostolį įtrauktas finansinis turtas	
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	32
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	8 652
	8 684

(1) Į šią kategoriją įeina finansinis turtas, kurio vertė nustatyta aktyvioje rinkoje skelbiamų kainų pagrindu. Laikoma, kad finansinė priemonė kotiruojama aktyvioje rinkoje, jei yra galimybė periodiškai gauti laisvai prieinamus duomenis apie kotiruotą kainą iš biržos, prekiautojo, tarpininko, pramonės grupės, kainų nustatymo tarnybos ar reguliavimo agentūros, ir jei ta kaina atspindi faktiškai ir nuolat sudaromus rinkos sandorius tarp nesusijusių šalių. Į šią kategoriją įeina tokios stambios turto klasės, kaip finansinis turtas, kurio tikroji vertė nustatyta remiantis kainų nustatymo informacijos teikėjų duomenimis ar įpareigojančiais tarpininkų pasiūlymais, bei turtas, kurio tikroji vertė nustatyta remiantis indeksais.

Vadovybė vertino, ar yra skirtumas tarp finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kurie nebuvo vertinami tikrąja verte, tikrosios vertės ir amortizuotos savikainos. Bendrovė padarė išvadą, kad dėl finansinio turto ir įsipareigojimų trumpalaikio pobūdžio skirtumo nėra, išskyrus turtą, laikomą iki išpirkimo termino pabaigos. Daugiau apie turto, laikomo iki išpirkimo termino pabaigos, analizę ir balansinės ir tikrosios vertės palyginimą žr. 26 pastabą.

(iv) Pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto pripažinimas nutraukiamas tada, kai baigiasi teisės gauti atitinkamo finansinio turto generuojamus pinigų srautus, arba kai Įmonė perduoda iš esmės visas nuosavybės rizikas ir naudą. Finansinių įsipareigojimų pripažinimas nutraukiamas tada, kai jie padengiami, t. y. kai finansinis įsipareigojimas yra įvykdomas, atšaukiamas arba pasibaigia jo terminas.

(v) Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės laikomos siekiant valdyti riziką, jos apima visą išvestinį turtą ir įsipareigojimus, kurie nepriskirti prekybai laikomam turtui ir įsipareigojimams. Rizikos valdymo tikslais laikomos išvestinės priemonės finansinės būklės ataskaitoje vertinamos tikrąja verte. Ataskaitos sudarymo dieną Įmonė neturi išvestinių priemonių (2012: nėra).

Išvestinės priemonės gali būti įterptos į kitą sutartinį susitarimą („pagrindinė sutartis“). Įterptąją išvestinę priemonę Įmonė apskaito atskirai nuo pagrindinės sutarties, kai pati pagrindinė sutartis nėra įtraukta į pelną arba nuostolį tikrąja verte, jei įterptosios išvestinės priemonės sąlygos būtų nustatytos atskiroje sutartyje, ji atitiktų išvestinės priemonės apibrėžimą, o įterptosios išvestinės priemonės ekonominės charakteristikos ir rizikos nėra glaudžiai susijusios su pagrindinės sutarties ekonominėmis charakteristikomis ir rizikomis.

2013 m. ir 2012 m. Įmonė nenaudojo apsidraudimo apskaitos.

(vi) Užskaitos

Kai egzistuoja teisiškai įgyvendinama teisė užskaityti pripažintas sumas ir yra siekiama padengti įsiskolinimus grynųjų pinigų pagrindu, arba realizuoti turtą ir tuo pat metu įvykdyti įsipareigojimą, finansinis turtas ir įsipareigojimai užskaitomi finansinės būklės ataskaitoje užfiksuota grynąja verte.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOJOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Nekilnojamasis turtas ir įrengimai

(i) Nuosavas turtas

Nekilnojamasis turtas ir įrengimai apima pastatus, biuro įrangą ir transporto priemones. Nekilnojamojo turto ir įrangos vienetai apskaitomi savikaina, atskaičius sukaupą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, išskyrus pastatus, kurie yra apskaityti perkainojimo sumomis žemiau nurodyta tvarka. Sąnaudoms priskiriamos tiesiogiai turto įsigijimui priskirtinos išlaidos.

Kai nekilnojamojo turto ir įrangos vieneta sudaro svarbūs komponentai, kurių naudojimo laikotarpiai skiriasi, jie apskaitomi kaip atskiri nekilnojamojo turto ir įrangos vienetai.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudojimo laikotarpį prailginančio kapitalinio remonto ir rekonstrukcijos išlaidos pridedamos prie atitinkamo turto vertės ir nurašomos per atitinkamo turto naudojimo laikotarpį. Įtraukiant į apskaitą sumontuotų atsarginių dalių sąnaudas, pajamų ataskaitoje nurašoma tų atsarginių dalių likutinė vertė.

Nekilnojamojo turto ir įrengimų aptarnavimo išlaidos bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstamos jas patyrus.

Visi Įmonės pastatai priskiriami savo veikloje naudojamo (savo reikmėms naudojamo) turto kategorijai.

Disponuojant nekilnojamuoju turtu, įranga ir įrengimais gautas pelnas arba nuostolis apskaičiuojamas kaip turto likutinės vertės ir pardavimo metu gautų pajamų skirtumas ir parodomas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

(ii) Perkainojimas

Įmonės pastatai yra periodiškai perkainojami. Siekiant atspindėti rinkos padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, vertinimą atlieka išorinis nepriklausomas vertinimo specialistas, turintis atitinkamą vertinimo vietoje pripažintą profesionalo kvalifikaciją.

Tikroji vertė nustatoma remiantis stebima rinkos verte, t.y. nustatyta suma, už kurią vertės nustatymo dieną galėtų įvykti nekilnojamojo turto mainai tarp nesusijusių šalių – turtą ketinančio įsigyti pirkėjo ir tą turtą ketinančio parduoti pardavėjo, prieš tai atlikus tinkamą rinkodarą.

Jei paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nustatytą veiklai (savo reikmėms) naudojamų pastatų tikroji vertė yra ženkliai didesnė už jų likutinę vertę, pastatai perkainojami aukštesne verte. Atlikus perkainojimą atsiradęs vertės padidėjimas pripažįstamas kaip akcininkų turto dalis kitų bendrųjų pajamų punkte „Pastatų perkainojimo rezervas“. Nutraukus turto pripažinimą, pastatų perkainojimo rezervas tiesiogiai neperkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Jei pagrindinei veiklai (savoms reikmėms) naudojamų pastatų tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra mažesnė už jų likutinę vertę, jie perkainojami žemesne verte. Perkainojus žemesne verte atsiradęs vertės sumažėjimas pirmiausia naudojamas „Pastatų perkainojimo rezerve“ pripažintam to paties turto perkainojimo rezervui panaikinti, o į pelną arba nuostolį įtraukiama tik ši rezervą viršijanti perkainojimo sumažėjimo dalis.

(iii) Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimo metodai, naudojimo laikotarpiai ir likutinės vertės peržiūrimos kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesioginio proporcingumo metodą, kai turto vertė nurašoma per jo naudojimo laikotarpį, taikant šias metines nusidėvėjimo normas:

Nuosavoms reikmėms naudojami pastatai	2 %
Kompiuteriai ir įranga	33 %
Kita biuro įranga	7–50 %
Transporto priemonės	33 %

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas apima programinę įrangą, prestižą bei verslo sujungimo metu įgytą kitą nematerialųjį turtą (santykius su klientais ir programinę įrangą).

Nematerialusis turtas apskaitomas savikaina, atimant sukaupą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOUS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Verslo sujungimo metu įgytas nematerialusis turtas ankstesniais metais iš pradžių pripažintas tikrąja verte. Verslo sujungimo metu įgytos programinės įrangos tikroji vertė nustatoma taikant atkuriamosios vertės metodą. Verslo sujungimo metu įgytų ryšių su klientais tikroji vertė nustatoma taikant keleto laikotarpių perteklinių pajamų skaičiavimo metodą.

Amortizacijai skaičiuoti taikomas tiesioginio proporcingumo metodas, kai turto vertė nurašoma per jo naudojimo laikotarpį, taikant šias metines amortizacijos normas:

Programinė įranga	20 %
Ryšiai su klientais	10 %
Kita programinė įranga	33 %

Prestižas

Prestižas atspindi įsigijimo savikainos paviršių, lyginant su Grupei tenkančios identifikuojamos grynojo turto ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų dalies įsigijimo dienos tikrąja verte, kai dukterinė įmonė reorganizacijos metu prijungiama prie Įmonės. Prestižas įtraukiamas į nematerialųjį turtą.

Prestižas paskirstomas pinigų kuriantiems vienetams ir įtraukiamas į apskaitą kaip savikainos ir vertės sumažėjimo nuostolių skirtumas. CGU (pinigų generuojantis vienetas) yra mažiausia pripažinta turto grupė, kuri generuoja pinigines įplaukas, kurios didele dalimi priklauso nuo piniginių įplaukų iš kito turto ar turto grupių.

Prestižo vertės sumažėjimo patikrinimas atliekamas kartą per metus arba dažniau, jei įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai rodo, kad vertė gali būti sumažėjusi. Subjekto žinioje esantis prieaugis arba nuostolis apima parduotam subjektui tenkančios prestižo dalies balansinę vertę.

Vertės sumažėjimas

(i) Finansinis turtas

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną Įmonė vertina, ar egzistuoja objektyvių įrodymų, kad finansinio turto, kuris neapskaitomas tikrąja verte kaip pelnas ar nuostolis, vertė yra sumažėjusi. Laikoma, kad finansinio turto vertė yra sumažėjusi, kai objektyvūs įrodymai patvirtina, kad turto vertė sumažėjo dėl įvykio po turto pirminio pripažinimo ir toks įvykis, dėl kurio atsirado nuostolis, veikia finansinio turto, kuris gali būti patikimai apskaičiuotas, būsimuosius pinigų srautus.

Įmonė nagrinėja įrodymus apie konkretaus turto lygmens paskolų bei avansu išmokėtų sumų, taip pat iki išpirkimo laikomų investicinių vertybinių popierių vertės sumažėjimą. Vertinamas visų paskolų bei avansu išmokėtų sumų, taip pat iki išpirkimo laikomų investicinių vertybinių popierių konkretus vertės sumažėjimas.

Amortizuotąją vertę apskaityto turto vertės sumažėjimo nuostoliai vertinami kaip finansinio turto balansinės vertės ir numatytų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės, diskontuotos taikant turto pirminę galiojančią palūkanų normą, skirtumas. Nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje ir parodomi rezervinėje paskolų ir avansu išmokėtų sumų sąskaitoje. Tam tikrais atvejais, sumažėjusios vertės turto palūkanos ir toliau pripažįstamos, naudojant diskonto panaikinimą. Kai dėl kurio nors vėlesnio įvykio vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja, vertės sumažėjimo nuostolio sumažėjimas atstatomas, pakoreguojant pajamų ataskaitą.

(ii) Nefinansinis turtas

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną peržiūrima Įmonės nefinansinio turto, išskyrus atidėtąjį mokesčių turtą, balansinė vertė, siekiant nustatyti, ar yra kurių nors vertės sumažėjimo požymių. Jei tokių požymių esama, nustatoma turto atsiperkamoji vertė. Prestižo atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną.

Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami tuo atveju, jei turto ar pajamas generuojančio jo vieneto balansinė vertė yra aukštesnė už jo atsiperkamąją vertę. Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami pelno ar nuostolių ataskaitoje. Pajamas generuojančių vienetų vertės sumažėjimo pripažintieji nuostoliai paskirstomi pirmiausia siekiant sumažinti bet kurio tiems vienetams priskirto prestižo balansinę vertę, o tada – kito vieneto (vienetų grupės) turto balansinę vertę; paskirstymas atliekamas proporcingai.

Turto arba pajamas generuojančio vieneto atsiperkamoji vertė – tai jo naudojimo vertė arba jo tikrosios vertės ir pardavimo kainos skirtumas, žiūrint, kas daugiau. Nustatant naudojimo vertę, būsimieji pinigų srautai diskontuojami iki jų dabartinės vertės, taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią konkretaus turto pinigų vertės laike ir rizikų dabartinius rinkos įvertinimus.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Visi prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai yra nepanaikinami. Kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną atliekamas ankstesniais laikotarpiais pripažintų kito turto vertės sumažėjimo nuostolių vertinimas, siekiant nustatyti požymių, kad nuostoliai sumažėjo arba jų nebėra. Pasikeitus įvertinimams, kuriais remiantis buvo apskaičiuota atsiperkamoji vertė, vertės sumažėjimo nuostoliai panaikinami. Vertės sumažėjimo nuostoliai panaikinami tik ta apimtimi, kuria atitinkamo turto balansinė vertė neviršija balansinės vertės, kuri būtų nustatyta (atskaičius nusidėvėjimą ar amortizaciją), jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti.

Pinigai kasoje ir indėliai iki pareikalavimo kredito institucijose

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, indėliai iki pareikalavimo, vienos nakties indėliai ir terminuoti indėliai bankuose, kurių terminas yra trumpesnis kaip trys mėnesiai. Pinigų srautų ataskaitoje pinigų srautai pateikiami naudojant tiesioginį metodą.

Pajamos iš palūkanų

Visų pajamas generuojančių priemonių generuojamos pajamos iš palūkanų į bendrųjų pajamų ataskaitą įtraukiamos taikant galiojančios palūkanų normos metodą. Palūkanų pajamos apima kuponų išmokas už fiksuoto pajamingumo vertybinių popierių, palūkanas už investicijas į bankų indėlius ir paskolas, atsiskaitomosios sąskaitos likučius bei diskontų ar premijų amortizaciją ir kitus palūkanas generuojančių priemonių likutinės vertės ir jų vertės išpirkimo dieną skirtumus, apskaičiuotus taikant galiojančios palūkanų normos metodą.

Klientų įgijimo išlaidos

Klientų įgijimo išlaidos apima komisinius mokesčius tarpininkams bei kitas draudimo liudijimų įgijimo išlaidas. Klientų įgijimo išlaidos, kurių negalima priskirti konkrečiai draudimo rūšiai, paskirstomos proporcingai pagal uždirbtas įmokas. Klientų įgijimo išlaidų dalį sudarantys tarpininkų komisiniai paskirstomi kiekvienai konkrečiai draudimo rūšiai.

Atidėtosios klientų įgijimo išlaidos

Atidėtosios klientų įgijimo išlaidos parodo būsimiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančią tarpininkams mokėtinų komisinių dalį, kuri pripažįstama proporcingai pagal neuždirbtų įmokų techninio rezervo ir kiekvienos draudimo sutarties bendrą pasirašytųjų įmokų santykį.

Perdraudimo komisiniai

Perdraudimo komisiniai apima už perdraudimo sutartis iš perdraudikų gautus ar gautinus komisinius. Ne gyvybės perdraudimo sutarčių komisinių atidėjimo metodas turi atitikti ne gyvybės draudimo įgijimo išlaidų atidėjimų formavimo metodą.

Neuždirbti perdraudimo komisiniai

Neuždirbti perdraudimo komisiniai apima apskaičiuotus perdraudimo sutarčių pagrindu iš perdraudikų gautinus komisinius, kurie yra atidėti ir priskirti atitinkamų draudimo liudijimų draudimo laikotarpių pajamoms.

Netiesioginių pajamų ir išlaidų paskirstymas pagal draudimo rūšis

Netiesioginės pajamos ir išlaidos skirstomos pagal draudimo rūšį:

- 50 proc. administracinių išlaidų bendros sumos paskirstoma proporcingai pagal bendrą pasirašytų įmokų sumą;
- 50 proc. administracinių išlaidų bendros sumos paskirstoma proporcingai pagal pasirašytų draudimo liudijimų skaičių.

Sveikatos draudimo atveju taikomas 0,5 koeficientas, nes skaičiavimas pagrįstas grupės draudimu apdraustų asmenų skaičiumi.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOJOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Pelno mokestis

Įmonės pelno mokestį sudaro einamieji ir atidėtieji mokesčiai. Pelno mokestis pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje, išskyrus ta apimtį, kuria jis yra susijęs su punktais, kurie yra pripažinti kaip kitos bendrosios pajamos ar akcininkų turtas; šiuo atveju susijusios pajamos taip pat pripažįstamos kaip kitos bendrosios pajamos arba akcininkų turtas.

Parodytos einamųjų mokesčių išlaidos apima apmokestinamojo pelno einamųjų mokesčių išlaidas. Latvijoje 15 proc. pelno mokesčio tarifas skaičiuojamas pagal Latvijos mokesčių įstatymus, skaičiavimai atliekami remiantis mokestinio laikotarpio ataskaitoje nurodytu apmokestinamuoju pelnu. Estijoje veikiančio padalinio finansinis rezultatas į įmonės pelno mokesčio skaičiavimus įtraukiamas pagal įmonių pelno mokestį reglamentuojančias Latvijos mokesčių taisykles. Lietuvoje veikiančio padalinio įmonių pelno mokestis skaičiuojamas atskirai pagal Lietuvos mokesčių taisykles, taikant 15 proc. mokesčio tarifą.

Lietuvoje veikiančio padalinio uždirbtas apmokestinamasis pelnas apmokestinamas Lietuvoje; Latvijoje jis neapmokestinamas.

Atidėtieji mokesčiai skaičiuojami atsižvelgiant į finansinės atskaitomybės sudarymo tikslais nustatytos turto ir įsipareigojimų balansinės vertės bei apmokestinimo tikslais naudojamų sumų laikinuosius skirtumus. Atidėtieji mokesčiai vertinami taikant mokesčių tarifus, kurie, kaip tikimasi, tiems laikiniams skirtumams išnykus bus taikomi iki ataskaitos sudarymo dienos priimtų arba iš esmės priimtų įstatymų pagrindu. Pagrindiniai laikinieji skirtumai atsiranda dėl nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų bei sukauptų sumų apskaitos ir mokestinio nusidėvėjimo skaičiavimo normų ir metodų skirtumų.

Atidėtas mokestinis turtas pripažįstamas tik ta apimtį, kuria yra tikėtina, kad bus uždirbta būsimo apmokestinamojo pelno, padengsiančio laikinuosius skirtumus.

Nuoma

Įmonė nuomininkės teisėmis nuomojasi patalpas. Nuomos mokesčio mokėjimai ir išankstiniai mokėjimai nuomos laikotarpio metu į bendrųjų pajamų ataskaitą įtraukiami taikant tiesioginio proporcingumo metodą.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tuo atveju, kai dėl ankstesnio įvykio Įmonė turi dabartinį teisinį arba konstruktyvų įsipareigojimą, kurį galima patikimai nustatyti, ir kai yra tikėtina, jog įsipareigojimui įvykdyti prireiks ekonominių išmokų.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams, tame skaičiuje darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos, premijos bei atostoginiai, per visą darbuotojų tarnybos laikotarpį kaupimo pagrindu yra įtraukiamos į grynąsias veiklos išlaidas. Įmonė savo per visą darbuotojų tarnybos laikotarpį jų vardu moka fiksuoto dydžio socialinio draudimo įmokas Valstybinam socialinio draudimo fondui; šios įmokos mokamos pagal vietos teisinius reikalavimus; Įmonė ir Grupė nėra įsipareigojusios mokėti su pensija susijusių papildomų įmokų už darbuotojų tarnybą.

**FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)**

Susijusios šalys

Susijusiosios šalys – juridiniai ir fiziniai asmenys, susiję su bendrove pagal toliau nustatytas taisykles.

- a) Asmuo arba artimas to asmens šeimos narys yra susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jei tas asmuo:
 - i) kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja ataskaitas teikiantį ūkio subjektą;
 - ii) turi reikšmingos įtakos ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui; arba
 - iii) yra vienas iš ataskaitas teikiančio ūkio subjekto arba jį patronuojančios įmonės pagrindinių vadovaujančių darbuotojų.
- b) Ūkio subjektas yra susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jei taikoma bet kuri iš šių sąlygų:
 - i) ūkio subjektas ir ataskaitas teikiantis ūkio subjektas priklauso tai pačiai grupei (tai reiškia, kad kiekviena patronuojanti įmonė, dukterinė įmonė ir bendra dukterinė įmonė yra susijusi su kitomis);
 - ii) vienas ūkio subjektas yra kito ūkio subjekto asocijuotoji įmonė arba bendra įmonė (arba grupės, kuriai priklauso kitas ūkio subjektas, asocijuotoji įmonė arba bendra įmonė);
 - iii) abu ūkio subjektai yra tos pačios trečiosios šalies bendros įmonės;
 - iv) vienas ūkio subjektas yra trečiosios šalies bendra įmonė, o kitas ūkio subjektas yra trečiosios šalies asocijuotoji įmonė;
 - v) ūkio subjektas yra išmokų, mokamų ataskaitas teikiančio ūkio subjekto arba su juo susijusio ūkio subjekto darbuotojams, pasibaigus jų tarnybos laikui, plano vykdytojas. Jei ataskaitas teikiantis ūkio subjektas pats yra tokio plano vykdytojas, finansuojantys darbdaviai taip pat yra susiję su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu;
 - vi) ūkio subjektą kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja a punkte nurodytas asmuo;
 - vii) a punkto i papunktyje nurodytas asmuo turi reikšmingos įtakos ūkio subjektui arba yra vienas iš ūkio subjekto (arba ūkio subjekto patronuojančios įmonės) pagrindinių vadovaujančių darbuotojų.

Susijusių šalių sandoris – išteklių, paslaugų arba įsipareigojimų perdavimas tarp ataskaitas teikiančio ūkio subjekto ir susijusios šalies, neatsižvelgiant į tai, nustatoma kokia nors kaina ar ne.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS

Įmonė didelį dėmesį skiria rizikos valdymui ir vidaus kontrolei ir tai yra Įmonės sisteminių operacijų neatsiejama dalis. Įmonė patvirtino politiką, skirtą rizikos valdymui ir vidaus kontrolei. Be kitų dalykų, dokumentas apibūdina pagrindinius rizikos valdymo ir vidaus kontrolės principus, be to apibūdina atsakomybės pasiskirstymą. Rizikos identifikavimas, įvertinimas, valdymas ir kontrolė bei potencialių strateginių sprendimų dėl rizikos pobūdžio poveikio analizė yra labai svarbi operacijų dalis, užtikrinanti, kad nebūtų viršytas patvirtintas rizikos mastas, ir gerinanti vertės kūrimą.

Bendras rizikos valdymas užtikrina nuoseklų rizikos vertinimą ir valdymą visoje Bendrovėje. Rizikos valdymas Bendrovėje turi du pagrindinius tikslus, t. y. neprisiimti didesnės rizikos nei Bendrovė gali suvaldyti ir visapusiško rizikos valdymo pagalba kurti vertę savo klientams ir savininkams. Griežto rizikos valdymo proceso metu rizikos yra identifikuojamos, analizuojamos, vertinamos ir valdomos siekiant ne tik sumažinti neaiškumus ir išvengti didelių nuostolių, bet ir padidinti su rizika susijusią grąžą.

Pagrindinis rizikos valdymo ir vidaus kontrolės tikslas yra suteikti pagrįstą garantiją, kad tikslai bus pasiekti, naudojant šiuos metodus:

- kryptingas, efektyvias ir greitas operacijas;
- patikimas vidinės ir išorinės ataskaitas;
- atitiktį įstatymams ir reglamentams bei vidaus taisyklėms.

Valdyba atlieka kasmetinę Įmonės svarbiausių rizikos sričių ir vidaus kontrolės peržiūrą. Valdyba taip pat gauna ketvirtines ataskaitas apie rizikos situaciją Įmonėje. Atsakomybės pasiskirstymas tarp Valdybos ir Įmonės generalinio direktoriaus yra tokia:

- Valdyba yra pilnai atsakinga už tai, kad Įmonė sukūrė racionalius, efektyvius rizikos valdymo ir vidaus kontrolės procesus pagal pripažintą struktūrą.
- Valdyba turi užtikrinti, kad tokie procesai būtų gerai sukurti, įgyvendinti ir jų būtų laikomasi, tarp kitų dalykų, nagrinėjant ataskaitas, paruoštas pagal Atitikties funkciją ir Rizikos valdymo funkciją, kurios yra pateiktos Valdybai Įmonės generalinio direktoriaus ir Vidaus audito funkciją kaip tiesiogines ataskaitas Valdybai.
- Valdyba turi užtikrinti, kad rizikos valdymas ir vidaus kontrolė būtų integruoti į Įmonės strategiją ir verslo procesus.

Įmonės generalinio direktoriaus atsakomybė:

- Generalinis direktorius turi užtikrinti, kad Įmonės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė būtų įgyvendinti, patvirtinti dokumentais, kontroliuojami ir vykdomi tinkamu būdu. Generalinis direktorius turi sukurti instrukcijas ir gaires, kaip turi būti praktiškai atliekamas Įmonės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė bei sukurti naudingus kontrolės procesus ir funkcijas.

Įmonės rizikos kontrolės funkcijos yra organizuojamos, remiantis trijų gynybos linijų principu. Įmonė turi centralizuotas rizikos kontrolės funkcijas, kurios nepriklauso nuo verslo operacijų, kaip antai Rizikos valdymo, Atitikties ir Draudimo funkcijas. Be to, Įmonė turi nepriklausomą vidaus audito funkciją, kuri tikrina rizikos valdymą ir vidaus kontrolę, užtikrinant, kad jie funkcionuoja tinkamai ir pateikia ataskaitą tiesiogiai Valdybai.

Kapitalo rizikos valdymas

Pagrindinė draudimo funkcija – perkelti riziką, todėl Bendrovė su ja susiduria ir draudimo, ir investavimo operacijų metu. Rizikos identifikavimas, vertinimas ir valdymas vaidina svarbų vaidmenį operacijų metu. Rizika ir kapitalas yra ir turėtų būti tarpusavyje susiję. Bet kuri draudimo bendrovė turi pritaikyti riziką prie savo kapitalo bazės. Kita vertus, mokumo kapitalas arba nuosavas kapitalas turi savo kainą. Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas – suderinti šiuos du aspektus. Bendrovės kapitalo valdymas turi užtikrinti, kad Bendrovės kapitalizavimas gali atlaikyti neigiamas pasekmes, nesukeliant jokių finansinių sunkumų, ir kad Bendrovės kapitalas yra efektyviai naudojamas.

Bendrovės mokumo atsarga (minimalus kapitalizavimas) yra didesnė suma, apskaičiuota pagal pasirašytas įmokas ar išmokėtas išmokas, kuri negali būti mažesnė nei praeitų metų pakoreguota mokumo atsarga arba Finansų ir kapitalo rinkų komisijos paskelbta garantijų fondo minimali suma. Bendrovė pasižymi labai stipriu kapitalizavimu iš visų šių trijų perspektyvų. Pagal 2013 m. gruodžio 31 d. kapitalo pakankamumo taisyklę, mokumo atsarga buvo 8 425 tūkst. latų, kapitalo perteklius – 12 566 tūkst. latų, nuosavos lėšos – 20 991 tūkst. (249 proc. kapitalo pakankamumo rodiklis).

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)

	2013-12-31	2012-12-31
	LVL'000	LVL'000
Mokumo atsarga pagal reikalavimus	8 275	7 915
Mokumo atsarga pagal pasirašytas įmokas	8 243	7 601
Pritaikyta mokumo atsarga ankstesnio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	8 425	8 679
Minimali garantinio fondu suma (EUR)	3 700	3 200
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Latvijos Banko nustatytas euro keitimo kursas	0,702804	0,702804
Minimali garantinio fondu suma (LVL)	2 600	2 249
Mokumo atsarga (didžiausia iš nurodytųjų sumų)	8 425	8 679
Akcininkų turto ir mokumo atitiktis	2013-12-31	2012-12-31
	LVL'000	LVL'000
Draudiko apmokėtasis nuosavybė	22 500	22,500
Kapitalo rezervas ir kiti rezervai	591	591
Audituotas nepaskirstytasis pelnas	4 127	6,993
Nematerialusis turtas	(6 227)	(6,215)
Kapitalas iš viso kapitalo pakankamumui užtikrinti (nuosavos lėšos)	20 991	23 869
Mokumo atsarga	8 425	8 679
Kapitalo perviršis	12 566	15 190

Draudiko nuosavos lėšos taip pat yra tiesiogiai susijusios su draudiko galimybėmis prisiimti riziką, kurias apibūdina nuosavų lėšų ir draudiko pagrindinių normų santykis. Nuosavų lėšų ir pasirašytų įmokų bei išmokėtų reikalavimų santykis parodo draudiko galimybes valdyti įvairias draudimo rizikas, o jų santykis su techniniais rezervais apibūdina draudiko galimybes prisiimti nuostolius kurie gali atsirasti padarius klaidą techninių rezervų skaičiavimo metu.

	Nuosavų lėšų ir pagrindinių eilučių finansinėse ataskaitose santykis, %		Nuosavų lėšų ir pagrindinių eilučių finansinėse ataskaitose santykis, %	
	2013		2012	
	LVL'000		LVL'000	
Nuosavos lėšos	20 991		23 869	-
Išmokėti reikalavimai neto	29 177	72	26 154	91
Uždirbtos įmokos neto	45 791	46	40 738	59
Techninių rezervų iš viso neto	35 077	60	34 838	69
Investicijų iš viso	52 179	40	52 889	45

Draudimo verslui reikalingas kapitalas paskirstomas produktams, kad būtų teisingiau nustatytos kapitalo sąnaudos kainodaros ir pelningumo įvertinimo tikslu. Papildomas kapitalas, kuris turimas lyginant su griežčiausiais privalomais kapitalo reikalavimais, laikomas papildoma apsauga, juo galima finansuoti Bendrovės strateginius augimo tikslus.

Bendrovė stengiasi prisitaikyti prie būsimų Mokumas II taisyklių, kurios pakeis esamas kapitalo taisykles ir numatys reikalavimus stipriam rizikos valdymui ir atskaitomybei. Vienas naujų taisyklių elementas yra tas, kad jis leidžia naudoti standartinį modelį arba Įmonės vidaus modelį, skirtą skaičiuoti kapitalo reikalavimus pagal aiškiai apibrėžtus kriterijus.

Draudimo rizikos

Rizika pagal bet kokią draudimo sutartį yra tikimybė, kad įvyks draudiminis įvykis, ir netikrumą dėl gaunamų reikalavimų dydžio. Dėl pačios draudimo sutarties prigimties ši rizika yra atsitiktinė ir todėl turi būti įvertinta.

Bendrovė savo veiklą vykdo Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje. Pagrindinis Bendrovės verslas yra draudimo rizikų prisiėmimas ir valdymas. Kalbant apie draudimo sutarčių portfelį, kur kainodarai ir atidėjiniams taikoma tikimybų teorija, pagrindinė Bendrovei pagal draudimo sutartis tenkanti rizika yra ta, kad faktiniai reikalavimai ir išmokamos išmokos gali viršyti draudimo įsipareigojimų balansinę sumą. Taip gali nutikti dėl to, kad reikalavimų dažnumas ir (arba) dydis ir išmokos yra didesni, nei skaičiuota. Draudiminiai įvykiai įvyksta atsitiktine tvarka, faktinis reikalavimų ir išmokų skaičius ir jų sumos kiekvienais metais skiriasi nuo to lygio, kuris buvo paskaičiuotas naudojant statistinius metodus.

Draudimo produkto tarifų ir kainų apskaičiavimas atspindi esamas rinkos sąlygas ir įvertina labiausiai tikėtinas prielaidas, būtinas būsimiems rezultatams koreguoti siekiant ženkliai sumažinti finansines rizikas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Patirtis rodo, kad kuo didesnis panašių draudimo sutarčių portfelis, tuo mažesnis santykinis kintamumas, lyginant su tikėtiniu rezultatu. Be to, kuo labiau diversifikuotas portfelis, tuo mažiau jį veikia pasikeitimas kurioje nors portfelio sudėtinėje dalyje. Bendrovė parengė draudimo rizikos valdymo dokumentus, kad diversifikuotų draudimo rizikų tipus ir kad kiekvienoje iš šių kategorijų būtų pasiektas pakankamai didelis prisiimtų rizikų skaičius tam, kad sumažėtų tikėtinų rezultatų kintamumas.

Bendrovė turi bendrą valdybos patvirtintą draudimo sutarčių pasirašymo politiką, taip pat smulkesnes rekomendacijas dėl draudimo sutarčių pasirašymo dėl kiekvieno iš produktų segmentų, kurios taikomos kartu su griežtai apibrėžtomis taisyklėmis dėl įgaliojimų. Draudimo riziką didinantys veiksniai yra rizikos diversifikacijos trūkumas kalbant apie rizikos tipus ir sumas, geografinę vietą ir ūkio šaką.

Bendras draudimas

Reikalavimų dažnumas ir dydis

Reikalavimų dažnumui ir dydžiui įtakos gali turėti keletas veiksnių. Skirtingi veiksniai priklauso nuo atitinkamų produktų arba veiklos rūšių.

Reikalavimų dažnumo augimas gali būti dėl sezoninės įtakos arba dėl labiau ilgalaikių veiksnių. Žiemos laikotarpiu dėl sniego ir šalto oro išauga transporto priemonių draudimo reikalavimų skaičius. Kalbant apie turto draudimą, žiemą padaugėja reikalavimų dėl užšalusių vandentiekio vamzdžių ir įvykių, susijusių su tuo, kad būsto šildymui naudojama daugiau elektros ir krosnių, židinių. Pastovesni pasikeitimai reikalavimų dažnumo lygyje gali įvykti dėl, pavyzdžiui, pasikeitusios vartotojų elgsenos ir naujų reikalavimų rūšių. Reikalavimų dažnumo ilgalaikio pokyčio įtaka pelningumui būna žymi.

Reikalavimų dydžiui įtakos turi keletas veiksnių. Kai kuriose veiklos rūšyse, kuriose reikalavimų skaičius yra santykinai mažas, didelės pavienių reikalavimų sumos gali labai įtakoti bendrą reikalavimų dydį. Per metus gautų didelių reikalavimų skaičius kiekvienais metais būna labai skirtingas. Tai tipinis komercinės rinkos bruožas. Daugelyje veiklos rūšių reikalavimų dydžių kitimą įtakoja infliacija.

Reikalavimų dydžio augimas gali priklausyti nuo vartotojų kainų indekso (VKI) pasikeitimų, atlyginimų augimo, socialinės infliacijos ir medžiagų ir paslaugų, perkamų žaliavų reguliavimui, kainos. Turto draudime infliaciją sudaro VKI ir statybos sąnaudų augimas, kuris praeityje šiek tiek viršijo VKI. Kalbant apie nelaimingų atsitikimų ir sveikatos draudimą, draudimo sutartys dalinamos į dvi pagrindines grupes: vienoje grupėje būna fiksuota draudimo suma, o kitoje išmokama draudimo išmoka koreguojama pagal VKI sveikatos priežiūros paslaugų sektoriuje.

Bendrovė valdo šias rizikas daugiausiai atidžiai stebėdama pokyčius kiekvienoje veiklos rūšyje, per rekomendacijas dėl draudimo sutarčių sudarymo ir aktyviai reguliuodama žalias. Mėnesinėje kiekvienos veiklos rūšies rezultatų stebėjimo ataskaitoje pateikiama tiek įmokų, tiek patirtų žaliavų pokyčių apžvalga. Jei pelningumas mažėja, imamas reikiamų priemonių. Tarp tokių priemonių yra reikiamas draudimo įmokų padidinimas, siekiant užtikrinti, kad pelningumas būtų priimtino lygio. Pelningumo analizė taip pat gali būti vykdoma pagal skirtingas klientų ir portfelių grupes. Rekomendacijomis dėl draudimo sutarčių pasirašymo siekiama užtikrinti, kad prisiimta draudimo rizika būtų tinkamai diversifikuota pagal rizikos rūšis ir sumas, ūkio šakas ir rizikos vietą. Yra numatyti tam tikri apribojimai draudimo sutarčių pasirašymui, kad būtų taikomi tinkami rizikos pasirinkimo kriterijai ir kad prisiimtų rizikos neperžengtų perdraudimo sutarčių ribų.

Kiekvienais metais atnaujinant polisus gali būti keičiamos draudimo įmokos, frančizė ir sąlygos. Draudimo bendrovės turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką esant apgaulingam reikalavimui. Bendrovė turi teisę neatnaujinti tam tikrų polisų, jei nustato draudimo sukčiavimo atvejus, o kai kuriais atvejais teisės aktai arba polisų sąlygos suteikia Bendrovei teisę nutraukti tam tikrus polisus arba jų neatnaujinti, kai tam tikros specialios priežastys rodo, kad toks nutraukimas yra pagrįstas. Tais atvejais, kai reikalavimas yra patenkintas, Bendrovė turi teisę reikalauti, kad už žalą atsakingos trečiosios šalys padengtų kai kurias arba visas išlaidas (regreso teisė). Sutarčių pasirašymo politika ir rekomendacijos atitinka patvirtintą Bendrovės rizikos toleranciją.

Žaliavų reguliavimo procedūrose taip pat yra aiški strategija ir tvarka, kaip optimaliai pirkti medžiagas ir paslaugas. Pagal numatytą tvarką naudojamos pirkimo sutartys siekiant užtikrinti, kad mūsų klientai už draudimo išmokas gautų kokybiškas paslaugas ir kad būtų sumažinti infliacijos rizika.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(i) Pagrindinės produktų ypatybės

Toliau pateiktos draudimo sutarčių sąlygos kurios turi esminės įtakos iš draudimo sutarčių kylančių būsimų pinigų srautų apimčiai terminams ir netikrumui. Be to toliau pateikta informacija pateikia Įmonės pagrindinių produktų bei būdų kaip ji valdo susijusias rizikas įvertinimą.

Nekilnojamojo turto draudimas

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl apdraustam turtui padarytos žalos jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- Gaisras
- Stichinė nelaimė (audra potvynis)
- Skysčio nutekėjimas ar garo išsiveržimas;
- Trečiųjų šalių neteisėta veikla

Su nekilnojamojo turto draudimu susijusi rizika apima spartų statybos ir remonto kainų augimą dėl kurio draudėjui gali nepavykti draudimo išmokos lėšomis visiškai atstatyti turto. Tai turi netiesioginės įtakos Įmonės ir draudėjų santykiams.

Rizika valdoma tiksliai įvertinant apdraustąjį turtą siekiant nustatyti kuris turtas turėtų būti draudžiamas kuris turėtų būti draudžiamas nustatant ypatingų sąlygų o kuris apskritai neturėtų būti draudžiamas pagal atitinkamos draudimo rūšies draudiko įgaliojimus.

Kalbant apie nuostolių koregavimą Įmonė patiria draudikų nesąžiningų veiksmų riziką. Siekdama sumažinti šią riziką Įmonė yra nustačiusi reikalavimo administravimo ribas atskiriems vienetams bei patvirtinusi griežtus pagrindžiančių dokumentų patikros reikalavimus.

Dažniausiai reikalavimai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Todėl nekilnojamojo turto draudimas vadinamas „trumpalaikiu“ (*short-tail*) šiuo aspektu jis skiriasi nuo „ilgalaikių“ (*long-tail*) draudimo rūšių kai galutinės reikalavimo sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Su šiuo produktu siejamos pagrindinės rizikos – tai draudiko rizika ir reikalavimų patirties rizika.

Draudiko rizika yra tokia rizika, kad Bendrovės skaičiuojamos draudimo įmokos neatitiks draudimo sutarčių. Nustatant kainas skirtingiems draudimo produktams vertinamas būsimas reikalavimų dažnumas ir dydis, remiantis iš vidinių ir išorinių šaltinių gauta statistika. Net jei draudimo sutarčių pasirašymo kriterijai yra adekvatūs ir įmokos skaičiuojamos remiantis tinkamais statistiniais duomenimis, reikalavimų sąnaudos gali skirtis nuo numatyto lygio dėl didelių reikalavimų sumų, gamtinių katastrofų ir kt. Priimta manyti, kad draudžiant nuosavą nekilnojamąjį turtą būna didelis skaičius turto vienetų kuriems būdinga panaši rizika. Tačiau draudžiant įmonių turtą galimi kiti variantai. Daugumą komercinio turto pasiūlymų sudaro unikalūs vietos, veiklos rūšies bei taikomų saugos priemonių derinys. Šią riziką atitinkančios atitinkamų draudimo sutarčių įmokos skaičiavimai yra subjektyvūs, taigi rizikingi.

Nekilnojamojo turto draudimas susijęs su rizika, kad apdraustasis gali pateikti melagingų ar negaliojančių reikalavimų arba patyręs žalą iškraipyti reikalavimo sumą. Draudimo rizikai valdyti pirmiausia pasitelkiama kainodara, tarptautiniais standartais pagrįstas nepriklausomas turto vertinimas, produkto modelis, rizikos pasirinkimas ir perdraudimas. Todėl Įmonė stebi bendros savo ekonominės ir komercinės aplinkos pokyčius ir į juos reaguoja.

Transporto priemonių (KASKO) draudimas

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl transporto priemonei padarytos žalos jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- Nelaimingas atsitikimas
- Gamtos reiškiniai
- Gaisras
- Įvairūs krintantys objektai
- Trečiųjų šalių neteisėta veikla
- Vagystė ir (arba) plėšimas
- Stiklo draudimas

Galimi įvairūs papildomos draudimo apsaugos variantai.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Draudimo įmokos nustatomos pagal galiojančią draudimo metodiką. Motorinės transporto priemonės yra suskirstytos į keturias rizikos grupes kurioms nustatytos skirtingos draudimo įmokos. Transporto priemonių draudimas dažniausiai turi savaiminės rizikos komponentą.

Didžiausi nuostoliai patiriami visiško transporto priemonės sunaikinimo arba vagystės atveju tačiau šie atvejai nėra dažni.

Siekdama išvengti klientų pateikiamos klaidingos informacijos rizikos Įmonė atlieka išsamią reikalavimą pagrindžiančios dokumentacijos patikrą o prireikus kreipiasi į kompetentingas institucijas prašydama atlikti papildomą tyrimą.

Dažniausiai reikalavimai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Todėl KASKO draudimas vadinamas „trumpalaikiu“ (short-tail) šiuo aspektu jis skiriasi nuo „ilgalaikio“ (long-tail) draudimo rūšių, kai galutinės reikalavimo sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas (PVCAD)

Privalomuoju vairuotojų civilinės atsakomybės draudimu apdraudžiama transporto priemonės savininko ar įgalioto naudotojo atsakomybė už žalą trečiosioms šalims auto įvykio metu. Šios draudimo rūšies paskirtis – teikti apsaugą auto įvykio metu nukentėjusioms trečiosioms šalims; šią draudimo rūšį reglamentuoja privalomojo vairuotojų civilinės atsakomybės draudimo įstatymai reguliuojantys transporto priemonių savininkų įgaliotų naudotojų ir draudikų teisinius santykius privalomai draudžiant transporto priemonių savininkų ir įgaliotų naudotojų civilinę atsakomybę.

Turėdama omenyje infliacijos riziką kuri turi įtakos išmokų dydžiui Įmonė nuolat atlieka šios draudimo rūšies tarifų analizę bei vertina šios įtakos poveikį finansinėms normoms.

Nepaisant to kad statistika rodo jog anksčiau reikalavimai buvo pateikiami operatyviai ir gali būti patenkinami be reikalo neatidėliojant transporto priemonių draudimas priskiriamas „ilgalaičių“ klasei, kur galutinės reikalavimo sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Sveikatos draudimas

Sveikatos draudimas vystosi į stabilią veiklos rūšį. Nustatyta, kad šios veiklos rūšies rizika Įmonei yra silpna sveikatos priežiūros sistema ir neaiški vyriausybės politika šioje srityje taip pat ekonominės aplinkos pokyčiai.

Įmonė stebi medicinos paslaugų kainų pokyčius ir į juos reaguoja, stebi reikalavimų normas pagal darbdavius, o pratęsdama sutartį kasmet koreguoja kainas.

Sveikatos draudimas laikomas „trumpalaikiu“ veikla, kuriai būdingas nuolatinis trumpalaikis vėlavimas pateikti pranešimą.

(ii) Draudimo rizikų koncentracija

Draudimo rizikų koncentracija yra vienas pagrindinių draudimo rizikos veiksnių, galintis neigiamai paveikti Įmonės įsipareigojimus pagal draudimo sutartis. Draudimo rizikų koncentraciją gali sukelti vienas draudiminių įvykis, susijęs su didelės apimties įsipareigojimais, arba keletas atskirų draudiminių įvykių, dėl kurių atsiranda didelės apimties Įmonės įsipareigojimai draudėjams.

Draudimo rizikos niekada nebūna tarpusavyje visiškai nesusijusios, todėl nepriklausomai, nuo portfelio dydžio, visada egzistuoja vadinamoji nediversifikuotoji rizika, kai draudikas bendrai išmoka daugiau reikalavimų nei buvo planavęs. Nediversifikuotoji rizika yra susijusi su išorinės aplinkos veiksnių (pavyzdžiui, šalies ūkio raidos etapų) pokyčiais, kurie turi sisteminės įtakos reikalavimų dažnumui ir apimčiai tam tikrose veiklos srityse. Pavyzdžiui, padidėjus infliacijos normai, išauga daugumos portfelio reikalavimų sumos, o vyriausybės priimti kurių nors privalomojo draudimo rūšių reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai gali staiga padidinti draudiko įsipareigojimus.

Šioms rizikoms valdyti Įmonė turi dvejopą metodą.

Pirmiausia, riziką siekiama valdyti tinkamai draudžiant. Draudikams neleidžiama drausti rizikų, jei laukiamas pelnas neatitinka prisiimanos rizikos (žr. *Draudimo rizikos valdymas*).

Antra, likutinei rizikai valdyti naudojamas perdraudimo mechanizmas. Įmonė įsigyja įvairių savo įsipareigojimų bei turto draudimo klasių perdraudimo apsaugą. Administracija perdraudimo programą peržiūri bent vieną kartą per metus ir atlieka reikalingus pakeitimus. Įmonė nuolat vertina perdraudimo programos sąnaudas ir jos teikiamą naudą.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

**Įmonės rezultatai pagal įvairias
draudimo rūšis (2013 m. gruodžio 31 d.
duomenys)**

	Bendra draudimo suma LVL'000	Perdraudimo suma LVL'000	Grynasis skirtumas (po perdraudimo) LVL'000
PVCAD*)	-	-	-
Nekilnojamojo turto draudimas	10 894 433	(4 853 009)	6 041 424
KASKO	404 718	-	404 718
Sveikatos draudimas	73 179	-	73 179
Kitos draudimo rūšys	1 452 896	(1 862 910)	410 014
Iš viso	12 825 226	(6 715 919)	6 109 307

*) bruto draudimo rizika neribota. 300 000 eurų viršijančią žalą padengia perdraudimas.

**Įmonės rezultatai pagal įvairias
draudimo rūšis (2012 m. gruodžio 31
d. duomenys)**

	Bendra draudimo suma LVL'000	Perdraudimo suma LVL'000	Grynasis skirtumas (po perdraudimo) LVL'000
PVCAD *)	-	-	-
Nekilnojamojo turto draudimas	10 103 831	(4 413 433)	5 690 399
KASKO	377 924	-	377 924
Sveikatos draudimas	54 333	-	54 333
Kitos draudimo rūšys	1 208 741	(1 838 526)	629 784
Iš viso	11 744 829	(6 251 958)	5 492 871

*) bruto draudimo rizika neribota. 300 000 eurų viršijančią žalą padengia perdraudimas.

Geografinė koncentracija ir kiti koncentracijos tipai

Įmonės draudimo rizikos daugiausiai yra Latvijoje Lietuvoje ir Estijoje išskyrus kelionių draudimo liudijimus galiojančius tik už apdraustojo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės ribų taip pat asmens draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, KASKO bei transporto priemonių draudimo liudijimus, teikiančius apsaugą nuo draudiminių įvykių Baltijos šalyse ir užsienyje. Didžiausia automobilių ir nekilnojamojo turto draudimo koncentracija yra didžiausiuose Latvijos, Lietuvos ir Estijos miestuose. Automobilių draudimo rizikos koncentracija auga dėl didėjančio transporto priemonių skaičiaus ir eismo intensyvumo šie veiksniai netiesiogiai lemia šios draudimo rūšies reikalavimų sumų didėjimą. Draudimo taisyklės ir metodika reglamentuoja būtinąjį turto rizikingumo vertinimą, reikalavimų sumų ribas, bei nustato perdraudimo taisykles, užtikrinančias atitinkamų draudimo rūšių rizikos valdymą. Įmonės nuomone jai nekyla su draudėjų socialine ir profesine padėtimi, amžiumi ar panašiais dalykais siejama rizika.

(iii) Katastrofinių įvykių galimas poveikis

Įmonės nuomone, viena iš svarbių rizikų, kurią jai būtina įvertinti ir įtraukti į draudimo metodiką, yra gamtinių ir žmogaus sukeltų katastrofų rizika, dėl kurios atsiranda didelės apimties įsipareigojimų rizikos tikimybė. Baltijos šalių rinkai būdinga maža katastrofų rizika. Dažniausiai pasitaikančios gamtinės katastrofos yra audros ir audrų padaryti nuostoliai – potvyniai bei pavasariniai užtvindymai. Audrų ir potvynių grėsmė kyla miško teritorijoms, jūros pakrantėms bei palei upes esančioms teritorijoms.

(iv) Pavienių įvykių galimas poveikis

Didžiausi galimi nuostoliai dėl pavienių įvykių yra susiję su vairuotojų civilinės atsakomybės draudimu ir nekilnojamojo turto draudimu. Siekdama apriboti galimus nuostolius dėl pavienių įvykių, Įmonė yra įsigijusi neproporcingą perdraudimo apsaugą.

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)

Draudimo rizikos valdymas

(i) Rizikos draudimo politika

Siekdama valdyti draudimo rizikas, Īmonē īgyvendina draudžiamosios rizikos politikā. Taikant rizikos draudimo politikā, kiekvienai draudimo rūšīai ir patvirtintas taikytinū rizikos vertinimo metodikū ir taisyklū rinkinys, kurio paskirtis – mažinti ticimybē, kad Īmonē prisiims jos rizikos draudimo politikai ir vidaus taisyklēm priēstaraujanēiū īsipareigojimiū.

Draudimo metodika ir taisyklēs nustato rizikos vertinimo kriterijus bei pateikia papildomas informācijas, taip uztikrinant sistemingā rizikos vertinimā. Taikydama šīā metodikā ir taisykles, Īmonē gauna jos reikalavimus atitinkanēiā nuosekliā informacijā apie īprastā rizikos draudimā bei dāro būtinus rizikos draudimā reglamentuojanēiū dokumentū pakeitimus.

Darbo patirties, rinkos reikalavimū ir kiekvienos draudimo rūšies rizikos vertinimo pagrindu Īmonē irā nustaēiusi draudimo ribas.

Draudimo tarifai irā nuolat analizuojami ir peržiūrimi vertinant duomenis apie draudiminiū īvykius ir īshmokētus reikalavimus, o tarifai koreguojami naudojant aktuarinius metodus, kurie padeda uztikrinti galimybē vykdyti īsipareigojimus. Perdraudimo taisyklēs reglamentuoja draudimo rizikos perdavimā perdraudikams. Īmonēs draudimo tipū metodika ir taisyklēs padeda draudimo tarpininkams ir agentams laikytis Īmonēs draudimo rekomendacijū parduodant visus Baltijos rinkoje siūlomus draudimo produktus. Taikant techniniū rezervū apskaiēiavimo metodikā būtina suformuoti atitinkamus reikalavimū īshmokėjimo rezervus.

Nemažai reikalavimū ir paskesniū īšieškojimiū užtrunka keletā metū. Nors nēra galimybės uztikrintai numatyti finansiniū rezultatā, Īmonē suformuoja neišieškotiniū reikalavimū atidėjiniū; šie atidėjiniā formuojami remiantis dabartiniū rizikos suvokimu didele dalimi pasitelkiant patirtį ir sveikā protā. Šiū atidėjimiū laipsnis nustatytas šiuo metu turimos informācijas pagrindu.

(ii) Reikalavimū kaita

Informacija apie reikalavimū kaitā pateikta siekiant iliustruoti Īmonei kylanēiā draudimo rizikā. Reikalavimū lentelēje pateiktas iki šios dienos sukaupitū mokėjimiū palyginimas bei parodyta kiekvienais draudiminio īvykio metais gautiems draudimo reikalavimams suformuotū techniniū rezervū kaita.

Kiekviename stulpelyje parodytus perviršius arba trūkumus derētū vertinti atskirai, nekreipiant dėmesio į kitus stulpelius, nes ankstesniais metais atliktos korekcijos gali būti įtrauktos kaip per ankstesnius metus atliktū korekcijū dalis. Perskaiēiuoti techniniai rezervai ir sukauptas trūkumas ar perviršis (nurodytas ēia pateiktoje lentelēje) dėl įvairiū veiksmiū skirtumū vėliau gali skirtis.

Nors šioje lentelēje pateikta informacija parodo per ankstesnius metus pateiktū neapmokētū reikalavimū istorines sumas, šios finansinēs ataskaitos naudotojai turētū vengti ankstesniū likuēiū ar trūkumū ekstrapoliavimo į šio laikotarpio neišmokētū nuostoliū likutį.

	Draudiminio īvykio metai					
	2009	2010	2011	2012	2013	Iš viso
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
Metū kuriais īvyko nelaimingas atsitikimas pabaigoje sukaupiti reikalavimai	32 500*)	27 482	27 617**)	28 478	30 297	30 297
- po vieneriū metū	30 801	26 634**)	27 205	27 921		27 921
- po dvejiū metū	30 794**)	26 263	27 287			27 287
- po trejiū metū	30 691	26 173				26 173
- po ketveriū metū	30 584					30 584
Sukaupitū mokėjimiū iki šios dienos	(29 513)	(25 146)	(24 171)	(25 398)	(21 800)	(126 028)
2009–2013 m. neišmokēti reikalavimai	1 071	1 027	3 116	2 523	8 497	16 234
Iki 2009-ųjų neišmokētū reikalavimū rezervai						2 536
Neišmokētū reikalavimū rezervas iš viso (2013 m. gruodžio 31 d. duomenys)						18 770

*)2009 m. reikalavimū ir reikalavimū rezervū bruto sumos gruodžio 31 d. apima draudimo īsipareigojimus perimtus iš jos dukterinēs īmonēs „Reso Europa“ prijungtos prie Īmonēs atlikus reorganizacijā.

**)2011 m. reikalavimū ir reikalavimū rezervū bruto sumos gruodžio 31 d. apima draudimo īsipareigojimus perimtus iš jos dukterinēs īmonēs „GF Försäkringsaktiebolag“ prijungtos prie Īmonēs atlikus reorganizacijā.

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(iii) Įsipareigojimų pakankamumo testas

Skaiciuojant draudimo portfelio techninius atidėjinius apytiksliai įvertinami būsimi pinigų srautai, susiję su draudimo išmokomis, ir tokiuose skaičiuosimuose visuomet yra netikrumo elementas. Atidėjinių rizika susijusi su tokiu netikrumu. Netikrumas priklauso nuo rizikos pobūdžio. Trumpos trukmės riziką pokyčiai mažiau įtakoja, pokyčiai didesnę įtaką turės būsimiems mokėjimams. Daugumai draudimo produktų būdinga infliacijos rizika. Įtaka būna skirtinga, priklauso nuo kiekvieno produkto savybių, taip pat nuo sąlygų, kurios taikomos reguliuojant žalas.

Kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną Įmonė atlieka įsipareigojimų pakankamumo testą; testo metu vertinamas per ataskaitinius metus pripažintų galiojančiuose liudijimuose numatytų draudimo įsipareigojimų pakankamumas atliekant suformuotų draudimo atidėjinių ir pagal esamus draudimo liudijimus numatytų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės palyginimą.

Jei atlikus įsipareigojimų pakankamumo testą matyti įsipareigojimų balansinės sumos trūkumas, tas trūkumas įtraukiamas į finansinių metų nuostolį suformuojant papildomą rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervą.

Testo metu vertinamas visas portfelis; vertinamos atidėjinių bruto sumos, t.y. į perdraudimo efektą neatsižvelgiama.

Prognozuojamos infliacijos ir diskonto normos yra vienos svariausių prielaidų, naudojamų atliekant skaičiavimus. Įmonės vertinimu, 2013 m. gruodžio 31 d. turimi atidėjiniai yra pakankami. Išanalizavusi jautrumą 1 proc. išaugusiai infliacijai ir 1 proc. sumažintai diskonto normai, Įmonė padarė išvadą, kad techninis atidėjiny yra pakankamo dydžio.

(iv) Netikrumo šaltiniai vertinant būsimas draudimo išmokas

Bendrovė atsako už draudiminiuosius įvykius, įvykusius sutarties galiojimo metu, net jei apie žalą sužinoma pasibaigus sutarties galiojimo terminui, ir išmokos mokamos pagal įvykio metu galiojusias poliso sąlygas. Todėl žalos reguliuojamos ilgą laikotarpį ir yra atidėjinių reikalavimams elementas, kuris susijęs su įvykusia, bet dar nepranešta žala (IBNR).

Yra keletas kintamųjų, turinčių įtakos pinigų srautų pagal draudimo sutartis sumai ir laikui. Šie kintamieji daugiausia susiję su įvairių apdraustų rizikų tipų savybėmis bei taikomomis rizikos valdymo procedūromis. Kompensacija išmokama pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas. Kompensacijos esant reikalavimams dėl kūno sužalojimo paskaičiuojamos kaip negautų pajamų, reabilitacijos išlaidų ir kitų išlaidų, kurias patirs nukentėjusi šalis dėl nelaimingo atsitikimo arba ligos, dabartinė vertė.

Numatytos reikalavimų sąnaudos apima išlaidas, kurios bus patirtos reguliuojant žalą, atėmus numatomą gauti regreso sumą ir kitas atgautinas sumas. Bendrovė imasi visų pagrįstų žingsnių, kad turėtų tinkamą informaciją dėl savo patiriamos draudimo rizikos. Tačiau turint galvoje netikrumą nustatant atidėjinius reikalavimus, tikėtina, kad galutinis rezultatas skirsis nuo iš pradžių numatytos įsipareigojimų sumos. Su šiomis sutartimis susiję įsipareigojimai finansinėse ataskaitose apima atidėjinius dėl IBNR, atidėjinius dėl praneštų, bet dar nereguliuotų žalų (RBNS) ir atidėjinius dėl negautų įmokų ir nesibaigusių rizikų atskaitomybės dieną.

IBNR apskaičiavimas paprastai pasižymi didesnio laipsnio netikrumu, negu jau praneštų žalų (RBNS) sureguliuavimui reikalingų išlaidų apskaičiavimas, kai jau turima informacijos apie patirtą žalą. Gali būti atveju, kai apdraustasis sužino apie tam tikrą žalą tik praėjus daugeliui metų po įvykio, dėl kurio tokia žala atsirado.

Skaiciuodama savo atsakomybę už išlaidas dėl praneštų, bet dar nereguliuotų žalų, Bendrovė nagrinėja informaciją, gautą iš žalų reguliavimo specialistų, pateiktų reikalavimų administravimo specialistų, taip pat informaciją apie panašiomis savybėmis pasižyminčių žalų reguliavimo išlaidas ankstesniais laikotarpiais. Pateiktų reikalavimų administravimo specialistas visus gautus reikalavimus vertina individualiai. Jei gautų reikalavimų kaita gali iškreipti visą situaciją, tokie reikalavimai administruojami atskirai ir daromos projekcijos iki numatomos pabaigos, numatant papildomą atidėjinį. Jei įmanoma, Bendrovė naudoja įvairias metodikas, kad apskaičiuotų reikiamą atidėjinių lygį. Tai leidžia geriau suprasti projektuojamo reiškinio tendencijas. Naudojant įvairias metodikas atliekamos projekcijos taip pat leidžia įvertinti galimų rezultatų diapazoną. Pasirenkama tinkamiausia skaičiavimo technika, atsižvelgiant į verslo klasės charakteristikas ir pokyčių dydį kiekvienais draudiminių įvykių metais.

Draudimo sutartys dažnai skirstomos į „trumpalaikes“ (*short-tail*) ir „ilgalaikes“ (*long-tail*) rizikas. „Trumpalaikė“ rizika pasižymi tuo, kad laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir galutinio žalų sureguliuavimo yra trumpas. Kitaip yra „ilgalaikės“ rizikos atveju: laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir žalų sureguliuavimo yra ilgas. Turto ir transporto priemonių draudimo atveju apie patirtą žalą pranešama iš karto po įvykio, tuo tarpu reikalavimai dėl kūno sužalojimo gali būti pateikti praėjus keleriems metams po įvykio, o patenkinami praėjus dar keleriems metams po jų pateikimo. IBNR atidėjiniai dėl „trumpalaikės“ rizikų yra santykinai maži, tuo tarpu „ilgalaikių“ rizikų atveju IBNR atidėjiniai gali sudaryti žymią visų atidėjinių žaloms padengti dalį.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Trukmė (vidutinis laikas tarp žalos patyrimo ir galutinio žalos suregulavimo) reikšmingai skiriasi esant skirtingoms rizikos rūšims. Dėl ilgos trukmės išauga Bendrovės patiriama infliacijos rizika.

Šioje lentelėje pateikta 2013 m. gruodžio 31 d. IBNR rezervo jautrumo analizė; lyginami IBNR rezervui nustatyti naudojami raidos koeficientai žiūrima, kas būtų jei IBNR rezervui nustatyti naudojami raidos koeficientai būtų didinami (pirmojo ketvirčio skaičiavimams naudotas maksimalus raidos koeficientas būtų naudojamas kaip didžiausias raidos koeficientas) arba mažinami (būtų naudojami baziniai „Chain-Ladder“ raidos koeficientai) visų kitų kintamųjų reikšmėms nesikeičiant:

Įmonės IBNR jautrumo analizė	IBNR 2013 m. gruodžio 31 d. LVL'000	„Chain-Ladder“ su didžiausiu raidos koeficientu LVL'000	Bazinis „Chain- Ladder“ LVL'000
Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas			
Latvijoje	1 473	1 861	1 305
Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas			
Lietuvoje ir Estijoje	2 153	2 513	1 759
Transporto priemonių KASKO draudimas	102	143	65
Nekilnojamojo turto draudimas	48	116	26
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis statistiniais metodais	753	1 094	676
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis nestatistiniais metodais	73	109	73
Iš viso	4 602	5 835	3 906

Nors administracija mano, kad įvertinus turimą informaciją reikalavimų rezervų ir susijusių išieškotinių sumų apimtys yra pakankamos, tikroji įsipareigojimų apimtis gali skirtis; tai priklauso nuo gaunamos tolesnės informacijos apie įvykius kurie gali lemti ženkliai būtinųjų techninių rezervų sumų korekcijas. Ankstesnių laikotarpių reikalavimų techninių rezervų korekcijos pateikiamos atitinkamose finansinėse ataskaitose, o esminio pobūdžio korekcijos pateikiamos atskirai. Metodai ir vertinimai peržiūrimi kasmet, o visi pakeitimai įtraukiami į finansines ataskaitas, jei laikomi reikalingais.

2009 m. Valstybinė socialinio draudimo agentūra (VSDA) pradėjo teikti draudimo kompanijoms reikalavimus dėl eismo įvykių metu patirtų fizinių sužalojimų ir planavo iš valstybės biudžeto sumokėtas sumas atgauti iš draudikų, apdraudusių Latvijoje sukeltų nelaimingų atsitikimų kaltininkus. Galimų išmokėtų tačiau į ataskaitas SSIA neįtrauktų reikalavimų suma turi įtakos MTPL vertinimams formuojant IBNR rezervą.

Remdamasi turimais statistiniais duomenimis bei duomenimis apie PVCAD draudimo rinką, Įmonė 2013 m. gruodžio 471 d. apskaičiavo VSDA reikalavimų IBNR rezervą, kuris sudaro 478 tūkst. latų; tai papildomas rezervas suformuotas šalia trianguliacijos metodu apskaičiuoto IBNR rezervo. Papildomas IBNR rezervas VSDA reikalavimams padengti buvo įvertintas remiantis turima rinkos informacija apie įvykių ir pareikštų reikalavimų dėl fizinių sužalojimo skaičių įskaitant nepasikartojančių ir anuiteto išmokų atvejus.

Įmonė atliko anuiteto reikalavimų poveikio jautrumo analizę, kurios pagrindą sudarė šios prielaidos:

- 1/10 visų VSDA pateiktų reikalavimų sudarys anuiteto reikalavimai su 5 metų terminu;
- 2008–2012 m. metinė periodinė išmoka sudarys 720 latų, o 2007 m. – 900 latų.

Šiomis prielaidomis pagrįsta jautrumo analizė VSDA IBNR rezervą 2013 m. gruodžio 31 d. būtų padidinusi 315 tūkst. latų.

VSDA reikalavimams skirtas IBNR rezervas bus nuolat peržiūrimas ir analizuojamas atsižvelgiant į naują statistinę informaciją apie naujus VSDA reikalavimus.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Finansinės rizikos ir rizikos valdymas

Finansinė rizika – tai bendrinė įvairių su finansiniu turtu susijusių rizikos tipų sąvoka. Įmonės finansiniam turtui ir įsipareigojimams, įskaitant investicijas, gautinas draudimo sumas bei perdraudimo turtą, gali kilti šios finansinės rizikos:

- *Rinkos rizika*: padėties rinkoje pokyčiai gali neigiamai paveikti draudiko turtą ir (arba) įsipareigojimus, gali sumažėti investicijų vertė bei turto grąža. Rinkos rizika apima palūkanų normas, akcinio kapitalo, turto, užsienio valiutos kurso, pasiskirstytą ir koncentruotą riziką
- *Sandorio šalies (kredito) rizika*: finansiniai nuostoliai emitentui nevykdant savo įsipareigojimų arba padidėjusių rizikos įmokų sukelti nuostoliai dėl kredito rizikos obligacijų bei kitos sutarties šalies sutartinių įsipareigojimų nevykdymo;
- *Likvidumo rizika*: susiklosčius tam tikroms nepalankioms sąlygoms, draudikas gali būti priverstas visą turtą parduoti žemesne už jo tikrąją vertę kaina kad galėtų padengti įsipareigojimus.

Toliau pateikiamas kiekvienos iš šių finansinių rizikų apibūdinimas bei trumpai aprašomi Įmonės naudojami šių rizikų valdymo metodai. Šios rizikos kyla vykdam įprastinę veiklą.

(i) Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų, tame skaičiuje užsienio valiutų keitimo kursai, palūkanų normos, kredito svyravimai ir akcijų kainos, pokyčiai paveiks Įmonės pajamas ar jos portfelį vertę.

Rinkos rizikas sudaro:

- palūkanų normos rizika;
- akcinio kapitalo rizika;
- turtinė rizika;
- užsienio valiutos kurso rizika;
- pasiskirstyta rizika;
- koncentracijos rizika.

Rinkos rizika kyla iš palūkanų normos valiutos ir kitų finansinių priemonių kurias gali veikti bendri ir konkretūs rinkos pokyčiai bei rinkos kainų svyravimo laipsnio pokyčiai atvirųjų pozicijų.

Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika – tai vertės sumažėjimas dėl palūkanų normos pasikeitimo, kuris vertinamas tiek išskirtinai turto, tiek įsipareigojimų palūkanų normos jautrumo atžvilgiu.

Įmonė palūkanų normos rizikos valdymo priemones taiko centralizuotai, remdamasi palūkanų normos rizikos poveikio Įmonės finansiniams indeksams vertinimu. Įmonė neturi reikšmingų įsipareigojimų su palūkanomis, o turto su palūkanomis didžiąjai daliai yra taikoma fiksuota palūkanų norma, todėl Įmonei negresia reikšminga palūkanų normos rizika ar Įmonės turto ir įsipareigojimų su palūkanomis išpirkimo terminų skirtumų ar palūkanų normos perskaičiavimų sukeltų palūkanų normų svyravimų padariniai.

Bendrasis palūkanų normos rizikos poveikis sumažinamas derinant fiksuoto pajamingumo instrumentų portfelį su bendrąja draudimo veiklos įsipareigojimų trukme ir išmokų modeliu. Kadangi balansinėje ataskaitoje draudimo veiklos įsipareigojimai įprastai neįtraukiami, tai reiškia, jog apskaitos atžvilgiu, draudimo veiklos įsipareigojimai bus nulemti infliacijos pokyčių (bet ne tiesiogiai palūkanų normų). Kita vertus, ekonominiu požiūriu, derėtų apsidrausti nuo palūkanų normos rizikos, kadangi tikrosios palūkanų normos pokyčiai atsispindės dabartinėje atidėjinių vertėje. Ataskaitiniu požiūriu, pasirinkus šią apsidraudimo strategiją būtų sumažinta rizika, nes didžioji obligacijų portfelio dalis klasifikuojama kaip laikoma iki išpirkimo termino arba kaip paskolos ir gautinos sumos (toliau vadinama tik amortizuotosios savikainos portfelio).

Užsienio valiutos rizika

Įmonė turi turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta. Užsienio valiutos rizika – tai valiutos keitimo svyravimų sukelti finansiniai nuostoliai.

Dalis draudimo rizikų yra užsienio valiuta. Pagal Įmonės politiką valiutos rizika apsiriboja žinomais ir numatomais sandoriais užsienio valiuta. Valiutos rizikos valdymas grindžiamas investicijomis į atitinkamas valutas. Žymi valiutos rizika Įmonei negresia, kadangi Latvijos ir Lietuvos valiutos yra susietos su euru ir šių valiutų kurso pokyčiai tikėtini tik pasikeitus valstybės politikai. Taigi, pelnas ir nuostolis jautriausiai reaguoja į dolerio kurso pokyčius, kurie vertinami kaip nežymūs. Įmonė neužsiima jokiais spekuliaciniais sandoriais, galinčiais padidinti valiutos riziką.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Šiose lentelėse pateikta Įmonės finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų analizė pagal 2013 ir 2012m. gruodžio 31 d. turimas valiutas:

Įmonės valiutų profilis 2013 m. gruodžio 31 d.

Finansinis turtas	LVL'000	EUR'000	USD'000	LTN'000	Kitas	Iš viso
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai		24	-	-	-	24
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	3 627	27 703	-	12 050	-	43 380
Terminuoti indėliai kredito institucijose	3 531	5 244	-	-	-	8 775
Paskolos ir gautinos sumos	4 138	-	-	1 941	-	6 079
Gryniesi pinigai ir jų ekvivalentai	454	643	38	829	6	1 970
Iš viso	11 748	33 614	38	14 820	6	60 228
Finansiniai įsipareigojimai						
Įsipareigojimai	1 105	132	-	1 319	-	2 556
Iš viso	1 105	132	-	1 319	-	2 556
Atvira valiutos pozicija	10 645	33 482	38	13 501	6	57 672

Įmonės valiutų profilis 2012 m. gruodžio 31 d.

Finansinis turtas	LVL'000	EUR'000	USD'000	LTN'000	Kitas	Iš viso
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	-	32	-	-	-	32
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	3 658	27 249	-	10 560	-	41 467
Terminuoti indėliai kredito institucijose	5 195	4 322	-	1 873	-	11 390
Paskolos ir gautinos sumos	4 101	362	-	1 875	-	6 338
Gryniesi pinigai ir jų ekvivalentai	1 207	582	69	1 690	10	3 558
Iš viso	14 161	32 547	69	15 998	10	62 785
Finansiniai įsipareigojimai						
Įsipareigojimai	955	46	-	1 737	-	2 738
Iš viso	955	46	-	1 737	-	2 738
Atvira valiutos pozicija	13 206	32 501	69	14 261	10	60 047

Kainos rizika

Kainos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai gali sukelti finansinių priemonių vertės svyravimus; pokyčiai gali turėti įtakos atskiros finansinės priemonės veiksmams arba visų priemonių, kuriomis prekiaujama rinkoje, veiksmams. Kainos rizika atsiranda tada, kai Įmonė pasirenka finansinės priemonės ilgalaikę arba trumpalaikę poziciją.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tęsinys)

Čia pateikta Įmonės metinių pajamų jautrumo vertybinių popierių kainų pokyčiams analizė pagal 2013 ir 2012 m. gruodžio 31 d. buvusias pozicijas bei supaprastintas scenarijus, numatantis visų vertybinių popierių kainos pasikeitimą 5 proc.:

	2013 LVL'000	2012 LVL'000
	Grynosios pajamos	Grynosios pajamos
Vertybinių popierių kainos padidėjimas 5 %	468	434
Vertybinių popierių kainos sumažėjimas 5 %	(468)	(434)

Techninių rezervų investicinio padengimo jautrumo analizė

	2013-12-31 Po pokyčio	2012-12-31 Likutinė vertė
Vyriausybės vertybinių popierių vertės sumažėjimas 15 %	28 940	34 047
Kitų fiksuotos palūkanų normos pajamų vertybinių popierių vertės sumažėjimas 50 %	4 667	9 333
Indėlių nuvertėjimas 10 %	7 898	8 775
IŠ VISO	41 505	52 155
Techniniam rezervui padengti reikalinga suma	35 077	35 077
20 % neuždirbtų įmokų rezervai kuriuos galima padengti gautinomis sumomis	3 951	3 951

Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika susijusi su kitos sutarties šalies negalėjimu ar nenoru laiku įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus arba rizika dėl kreditų svyravimų padidėjimo (kredito rizikos įmokos). Visų pirmausia, Įmonės veiklai įtakos turi investicijų kredito ir iš draudimo klientų bei perdraudėjų gautinų sumų rizika.

Kredito rizika valdoma per atitinkamų sutarties šalių kredito linijas, oficialiaisiais kredito reitingais paremtas linijas ir bendrovės obligacijų leidimui taikomus diversifikavimo reikalavimus. Su perdraudimu susijusi kredito rizika valdoma perdraudimo bendrovėms taikomų minimalių reitingo reikalavimų pagalba ir atidžiai stebint gautinas sumas.

Investuojant, kredito rizikos ribos nustatomos keliais būdais. Visų pirma, nustatoma kredito riba numatytoms sutarties šalims. Paprastai šis būdas naudojamas žinomų reitingo agentūrų oficialų kredito reitingą turintiems emitentams. Be to, turto paskirstymo metu nustatomos pasaulinių obligacijų ribos, įskaitant ypač stiprų reitingą turinčias (investicijų lygio) ir kitas (didelio pelningumo) obligacijas. Papildomai taikomas maksimalios kredito trukmės apribojimas, kuris yra lygus kreditų svyravimo vieno procento pokyčiui, įskaitant visą balanso ataskaitoje nurodytą ilgalaikį turtą.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tęsinys)

(i) Finansinių investicijų valdymas

Siekdama valdyti kredito riziką, Įmonė didžiąją daļi savo investiciju skiria auksto reitingo rinkoms ir investicijoms.

Įmonės investicijos pagal reitingus 2013 m. gruodžio 31 d

Šalis	Reitingas ¹	Į pelną arba nuostolį tikrąja verte įtrauktos finansinės priemonės	Iki išpirkimo laikomi skolos vertybiniai popieriai kurių emitentas arba garantas yra centrinė vyriausybė arba savivaldybės	Term deposits with credit institutions
		LVL'000	LVL'000	
Lietuva	BBB	7 540	19 441	-
Latvija	BBB	1 793	14 606	-
Latvija	Nereitinguojama	24	-	-
Latvija	B2	-	-	1 195
Švedija ²	A+	-	-	7 580
IŠ VISO		9 357	34 047	8 775

Įmonės investicijos pagal reitingus 2012 m. gruodžio 31 d.

Šalis	Reitingas ¹	Į pelną arba nuostolį tikrąja verte įtrauktos finansinės priemonės	Iki išpirkimo laikomi skolos vertybiniai popieriai kurių emitentas arba garantas yra centrinė vyriausybė arba savivaldybės	Term deposits with credit institutions
		LVL'000	LVL'000	
Vengrija	BB	-	1 169	-
Bulgarija	BBB	-	864	-
Lietuva	BBB	8 275	16 423	-
Latvija	BBB	377	14 359	-
Latvija	Nereitinguojama	32	-	-
Latvija	B2	-	-	1 197
Švedija ²	A+	-	-	4 753
Suomija ²	Aa3	-	-	4 886
Norvegija ²	A1	-	-	554
IŠ VISO		8 684	32 815	11 390

¹ Paskolos, kurios išmokėtinos finansinių institucijų, yra klasifikuojamos pagal vidutinį kreditingumą, nustatytą trijų tarptautinių kredito vertinimo agentūrų: „Moody's Investors Service“, „Standard & Poor's“ ir „Fitch Ratings Loan“.

² Klasifikacija remiasi pirminių bankų kreditingumu šiems Latvijos komerciniams bankams: „Swedbank AS“, „SEB Banka AS“, „DNB banka AS“, „Nordea Bank Finland Plc“.

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)

(ii) *Iš tiesioginās draudimo veiklas gautinas draudimo sumas*

Kredito rizika, susijusi su klientu likučiais, atsiradusiais nesumokėjus draudimo įmokų, egzistuoja tik draudimo liudijime nustatytą fiksuotą trukmės laikotarpį, kurio metu liudijimas apmokamas arba nutraukiamas. Draudiminės apsaugos taisyklės ir sąlygos pateiktos draudimo metodikoje.

	2013			
	Gautinos sumos bruto LVL'000	%	Atidėjiniai LVL'000	Gautinos sumos neto LVL'000
Gautinos sumos kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs				
daugiau kaip prieš 3 mėnesius	571	9	556	15
mažiau kaip prieš 3 mėnesius	729	11	24	705
Gautinos sumos kurių mokėjimo terminas dar nepasibaigęs	5 058	80	-	5 058
Iš draudėjų gautinų tiesioginių draudimo įmokų iš viso	6 358	100	580	5 778

	2012			
	Gautinos sumos bruto LVL'000	%	Atidėjiniai LVL'000	Gautinos sumos neto LVL'000
Gautinos sumos kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs				
daugiau kaip prieš 3 mėnesius	570	9	570	-
mažiau kaip prieš 3 mėnesius	646	4	323	323
Gautinos sumos kurių mokėjimo terminas dar nepasibaigęs	5 311	87	-	5 311
Iš draudėjų gautinų tiesioginių draudimo įmokų iš viso	6 527	100	893	5 634

Iš tarpininkų tiesioginio draudimo gautinų sumų likutinė vertė, kuri sudaro 387 tūkst. latų, yra maksimali tarpininkams suteikiamo kredito suma (2012 m. – 334 tūkst. latų). 2013 m. gruodžio 31 d. nebuvo fiksuotas joks tarpininkų mokamų išmokų vertės sumažėjimas (2012 m. – nebuvo), kadangi nebuvo jokio mokėtino likučio ir sumos laikytinos gautinomis.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(iii) *Perdraudimas*

Įmonė perka perdraudimą, siekdama apsaugoti Įmonės akcinį kapitalą, todėl perdraudimas yra tiek rizika, tiek kapitalo valdymo įrankis. Perdraudimui analizuoti ir įsigyti naudojami tokie patys modeliai ir metodika kaip ir vidinio, rizika paremto kapitalo paskirstymo įvertinimui.

Siekdama valdyti riziką, Įmonė yra patvirtinusi perdraudimo programą, kuri nustato perdraudimo principus bei perdraudikų atrankos kriterijus. Administracija perdraudimo programą peržiūri bent kartą per metus bei atlieka būtinus jos pakeitimus. Įmonės perdraudimo programą visų pirma sudaro neproporcinis perdraudimas. Su perdraudimo programa susiję sprendimai priimami remiantis padėties analize, išmokėjimų archyvu, modelio įgyvendinamumu ir Įmonės kapitalizacija. Įmonė bendradarbiauja su savo pagrindine įmone „Gjensidige Forsikring“.

Perdraudikams tenkanti Įmonės pasirašytųjų draudimo įmokų, techninių rezervų ir gautinų sumų dalis pagal reitingus 2013 m. gruodžio 31 d.:

Reitingas	Perdraudikams tenkanti išmokėtų reikalavimų dalis LVL'000	Perdraudikams tenkanti pasirašytųjų įmokų dalis LVL'000	Perdraudikams tenkanti neišmokėtų reikalavimų rezervo dalis LVL'000	Perdraudikams tenkanti neuždirbtų įmokų rezervo dalis LVL'000	Gautinos sumos LVL'000
AA	123	91	983	-	-
A	226	1 102	2 383	-	170
BBB	2	-	11	-	3
BB	20	20	37	-	-
B	15	19	5	-	-
Nereitin- guojama	-	-	30	-	-
IŠ VISO	386	1 232	3 450	-	173

Perdraudikams tenkanti Įmonės pasirašytųjų draudimo įmokų techninių rezervų ir gautinų sumų dalis pagal reitingus 2012 m. gruodžio 31 d.:

Reitingas	Perdraudikams tenkanti išmokėtų reikalavimų dalis LVL'000	Perdraudikams tenkanti pasirašytųjų įmokų dalis LVL'000	Perdraudikams tenkanti neišmokėtų reikalavimų rezervo dalis LVL'000	Perdraudikams tenkanti neuždirbtų įmokų rezervo dalis LVL'000	Gautinos sumos LVL'000
AA	75	-	1 005	-	75
A	584	913	2 041	-	374
BBB	6	-	71	-	6
BB	61	-	98	-	61
B	43	-	19	-	43
Nereitin- guojama	-	-	35	-	-
IŠ VISO	769	913	3 269	-	559

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Įmonei iškils sunkumų iki nustatyto termino įvykdyti mokestinius įsipareigojimus arba ji bus priversta brangiai investuoti, kad sugebėtų juos įvykdyti. Likvidumo rizika egzistuoja tada, kai turto ir įsipareigojimų pabaigos terminai nesutampa. Turto ir įsipareigojimų išpirkimo terminų ir palūkanų normų sutapimas ir (arba) kontroliuojamas nesutapimas turi lemiamos reikšmės finansinių institucijų valdymui. Nėra įprasta, kad finansinių institucijos visiškai sugebėtų užtikrinti šį atitikimą, nes sandoriai dažnai sudaromi neapibrėžtam laikotarpiui ir būna įvairių tipų. Nesutampanti pozicija potencialiai didina pelningumą, tačiau ji taip pat gali padidinti nuostolių riziką.

Likvidumo rizikos valdymo tikslas – užtikrinti, kad atėjus laikui Įmonė būtų pajėgi įvykdyti savo įsipareigojimus, stebėti, kad būtų laikomasi įstatymų ir taisyklių bei tinkamai ir adekvačiai reaguoti į verslo aplinkos pokyčius.

Įmonės tikslas – uždirbti konkurencingą grąžą investuojant į diversifikuotą kokybiškų ir likvidžių vertybinių popierių portfelį. Portfelio charakteristikos nuolat analizuojamos. Įmonės paskirsto savo investicijas įvairioms ūkio šakoms, o investicijų į vieną įmonę ar ūkio šaką koncentraciją riboja administracijos vadovybės nustatyti parametrai bei įstatymuose numatyti reikalavimai.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

**FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)**

Šiose lentelēje parodīts Īmones finansinio turta ir finansinių įsipareigojimų pasiskirstymas 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. pagal pabaigos terminą atsižvelgiant į likusį laiką nuo ataskaitos sudarymo dienos iki išpirkimo termino:

Īmonės išpirkimo terminai pagal 2013 m. gruodžio 31 d. finansinę ataskaitą

	Per 6 mėnesius LVL'000	6–12 mėnesių LVL'000	1–2 metai LVL'000	2–5 metai LVL'000	Daugiau kaip 5 metai LVL'000	Be konkretaus termino LVL'000	Iš viso LVL'000
Finansinis turtas							
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	-	-	-	-	-	24	24
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	14 819	-	7 063	21 498	-	-	43 380
Terminuotieji indėliai kredito institucijose	3 859	4 870	46	-	-	-	8 775
Paskolos ir gautinos sumos	6 078	-	-	1	-	-	6 079
Gryniesi pinigai ir jų ekvivalentai	1 970	-	-	-	-	-	1 970
Iš viso	26 726	4 870	7 109	21 499	-	24	60 228
Finansiniai įsipareigojimai							
Kreditoriai	2 556	-	-	-	-	-	2 556
Iš viso	2 556	-	-	-	-	-	2 556
Terminų skirtumas	24 170	4 870	7 109	21 499	-	24	57 672

Īmonės išpirkimo terminai pagal 2012 m. gruodžio 31 d. finansinę ataskaitą

	Per 6 mėnesius LVL'000	6–12 mėnesių LVL'000	1–2 metai LVL'000	2–5 metai LVL'000	Daugiau kaip 5 metai LVL'000	Be konkretaus termino LVL'000	Iš viso LVL'000
Finansinis turtas							
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	-	-	-	-	-	32	32
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	10 193	1 443	8 311	9 535	11 985	-	41 467
Terminuotieji indėliai kredito institucijose	7 741	2 021	1 628	-	-	-	11 390
Paskolos ir gautinos sumos	6 324	-	-	4	10	-	6 338
Gryniesi pinigai ir jų ekvivalentai	3 558	-	-	-	-	-	3 558
Iš viso	27 816	3 464	9 939	9 539	11 995	32	62 785
Finansiniai įsipareigojimai							
Kreditoriai	2 738	-	-	-	-	-	2 738
Iš viso	2 738	-	-	-	-	-	2 738
Terminų skirtumas	25 078	3 464	9 939	9 539	11 995	32	60 047

Veiklos rizika ir rizikos valdymas

Veiklos rizika – tai nuostolių rizika kylanti dėl procesų ir sistemų trūkumų ar gedimų, darbuotojų klaidų ar išorinių faktorių. Siekiant sumažinti šią riziką, ypatingas dėmesys skiriamas tinkamai apibrėžtoms ir aiškioms pranešimo linijoms bei aiškiam atsakomybės už verslo organizavimą paskirstymui.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Rizikos vertinimai atliekami remiantis nustatytais procedūromis, o vadovaujantis vidine kontrolės sistema, kasmetinė būklė yra vertinama Valdybos. Siekiant apsaugoti Įmonę nuo oficialių sankcijų, finansinių nuostolių ar žalos reputacijai dėl įstatų, nuostatų ar standartų nesilaikymo, įvesta nepriklausoma Reikalavimų atitikimo funkcija. Ši funkcija nustato, įvertina, pataria, stebi ir informuoja apie Įmonei gresiančią riziką dėl įstatų, nuostatų ir vidinių taisyklių neatitikimo. Tokiu būdu siekiama sumažinti procedūrų ir taisyklių pažeidimo riziką bei pagerinti darbo aplinką. Valdybos vardu, „Gjensidige“ vidaus audito funkcijai priskirta stebėti ir vertinti, ar rizikos valdymo ir vidinės kontrolės sistemos veikia tinkamai.

Valdymo veiksmai

Siekdamos įvykdyti visus draudimo ir perdraudimo susitarimuose numatytus įsipareigojimus ir užtikrinti finansinės veiklos stabilumą, Įmonė ir Grupė suformuoja pakankamus techninius atidėjinius. Draudimo įmonė atskirai skaičiuoja kiekvienos draudimo sutarties ar draudimo sutarčių grupės techninius atidėjinius. Įmonė stebi, kad formuojant techninių atidėjinių apsaugos turto struktūrą būtų laikomasi šių taisyklių:

- vienam nekilnojamojo turto, žemės ir pastatų arba žemės sklypo, nuosavybės ir pastatų, kuriuos dėl jų vietos galima vertinti kaip vieną investiciją, vienetui galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visiems pastatams ir žemės sklypams – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- vieno emitento akcijoms ir skolos vertybiniais popieriais (išskyrus hipotekos obligacijas) galima skirti ne daugiau kaip 5 proc. techninio rezervo; ši nuostata netaikoma vertybiniais popieriais, kurių emitentas yra Latvijos Respublika, kitos valstybės narės bei EBPO skolos vertybiniais popieriais, kurių emitentas yra valstybė ir savivaldybė;
- Hipotekos obligacijų įstatyme ar kitos valstybės narės normatyviniuose aktuose nustatyta tvarka išleistoms vieno emitento hipotekos obligacijoms galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visoms hipotekos obligacijoms – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- vieno Latvijos Respublikoje, kitoje valstybėje narėje ar EBPO šalyje registruoto investicinio fondo investiciniams pažymėjimams galima skirti ne daugiau kaip 5 proc. techninio rezervo;
- indėliams vienoje kredito institucijoje galima skirti ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- vienai hipotekos paskolai galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visoms hipotekos paskoloms – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- iš tiesioginio draudimo veiklos gautinos draudimo sumos, kurių mokėjimo data yra ateityje, gali būti priskiriamos prie techninių atidėjinių padengimo proporcingai pagal bendrųjų neuždirbtų įmokų techninių atidėjinių grynąjį neuždirbtų įmokų techniniuose atidėjiniuose dalį, neviršijant grynąjį neuždirbtų įmokų techninių atidėjinių sumos;
- su draudiku susijusių šalių turtui galima skirti ne daugiau kaip 15 proc. techninio rezervo.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

**FINANSINIŲ ATASKATŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(5) BENDRA PASIRAŠYTŲ SUTARČIŲ ĮMOKŲ SUMA**

	2013		2012	
	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudiko dalis tūkst. LVL	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudiko dalis tūkst. LVL
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	10 988	-	10 441	-
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	4 776	(509)	4 263	(105)
Turto draudimas	7 415	(506)	7 199	(450)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	14 398	(130)	12 275	(291)
Asmens draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	798	(5)	733	(4)
Sveikatos draudimas				-
	5 777	-	5 475	-
Skraidymo aparatų draudimas	-	-	(9)	-
Laivų draudimas	54	(7)	117	(4)
Krovinių draudimas	160	(8)	132	(9)
Orlaivių civilinės atsakomybės draudimas	-	-	(3)	-
Laivų civilinės atsakomybės draudimas	11	(1)	16	(1)
Civilinės atsakomybės draudimas	2 074	(61)	1 893	(45)
Laidavimas				-
	669	-	1 031	-
Įvairi finansinė rizika	2	-	7	
Kelionių draudimas	614	(3)	504	(2)
Geležinkelio transporto priemonių draudimas	22	(2)	24	(2)
	47 758	(1 232)	44 098	(913)

Bendrovė daro privalomus atskaitymus pagal Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą ir susijusius ministrų įsakymus. Pasirašytų transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutarčių įmokų ir pasirašytų sutarčių įmokų sumos pavaizduotos neįskaitant privalomų atskaitymų, kurie sudaro 138 tūkst. LVL (2012 m. – 139 tūkst. LVL).

Bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma pagal valstybę:

	2013 tūkst. LVL	2012 tūkst. LVL
Latvija	20 132	20 219
Estija	6 604	4 507
Lietuva	21 022	19 372
	47 758	44 098

Bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma pagal valiutą:

	2013 tūkst. LVL	2012 tūkst. LVL
LVL	15 557	16 323
EUR	11 119	8 316
LTL	21 023	19 365
Kita	59	94
	47 758	44 098

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(6) UŽDIRBTOS ĪMOKOS

	2013			2012		
	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudik o dalis tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudik o dalis tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL
Transporto priemontu draudimas (KASKO)	10 875	-	10 875	9 592	-	9 592
Transporta priemontu valdytāju civilinās atsakomības privalomās draudimas						
Latvijoje	4 740	(509)	4 231	4 107	(104)	4 003
Turto draudimas	7 378	(506)	6 872	6 871	(450)	6 421
Transporta priemontu valdytāju civilinās atsakomības privalomās draudimas						
Lietuvijoje ir Estijojē	13 901	(130)	13 771	11 974	(291)	11 683
Sveikatos draudimas	5 664	-	5 664	4 845	-	4 845
Kitos draudimo rūšys	4 465	(87)	4 378	4 403	(209)	4 194
Iš viso	47 023	(1 232)	45 791	41 792	(1 054)	40 738

**(7) PERKELTŲ ĪMOKU IR RIZIKU, KURIOMS GALIOJA DRAUDIMO APSAUGA, TECHNINĀI
REZERVĀI**

	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudiko dalis tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	16 714	(141)	6,573
Pasirašytų sutarčių ģmokos	44 098	(913)	43 185
Uģdirbtos ģmokos	(41 792)	1 054	(40 738)
Valiutu svyravimai	2	-	2
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	19 022	-	19 022
Pasirašytų sutarčių ģmokos	47 758	(1 232)	46 526
Uģdirbtos ģmokos	(47 023)	1 232	(45 791)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	19 757	-	19 757

	2013		2012	
	Bendroji suma tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL	Bendroji suma tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL
Perkeltų ģmoku rezervas	19 757	19 757	19 022	19 022
Iš viso	19 757	19 757	19 022	19 022

(8) KITOS TECHNINĒS PAJAMOS, GRYNOSIOS

	2013 tūkst. LVL	2012 tūkst. LVL
Pajamos iš draudimo liudijimų nutraukimo	71	-
Draudimo liudijimų turētāju abejotinu skolų sģnaudų sumaģģjimas	244	125
Kitos tehninās pajamos	-	87
	315	212

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(9) APMOKĖTA ŽALA

	2013		2012	
	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudiko dalis tūkst. LVL	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudiko dalis tūkst. LVL
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	(8 131)	2	(6 865)	2
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	(3 640)	-	(2 858)	-
Turto draudimas	(3 387)	211	(3 628)	583
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	(8 980)	172	(7 857)	183
Asmens draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	(397)	-	(360)	-
Sveikatos draudimas	(4 329)	-	(3 777)	-
Laivų draudimas	(54)	-	(2)	-
Krovinių draudimas	(26)	-	(54)	-
Civilinės atsakomybės draudimas	(497)	1	(304)	1
Laidavimas	(494)	-	(501)	-
Kelionių draudimas	(123)	-	(108)	-
Finansinių nuostolių draudimas	(1)	-	-	-
	(30 059)	386	(26 314)	769

Bendra apmokėtos žalos suma pagal valiutą:

	2013 tūkst. LVL	2012 tūkst. LVL
LVL	(12 071)	(10 393)
EUR	(8 131)	(7 054)
LTL	(8 934)	(7 978)
USD	(17)	(33)
Kita	(906)	(856)
	(30 059)	(26 314)

(10) NUMATOMŲ IŠMOKŲ TECHNINIAI REZERVAI

	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudiko dalis tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	17 656	(2 466)	15 190
Žala patirta per laikotarpį	27 725	(1 571)	26 154
Bendroji išmokų suma	(26 314)	769	(25 545)
Valiutų svyravimai	18	(1)	17
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	19 085	(3 269)	15 816
Žala patirta per laikotarpį	29 744	(567)	29 177
Išmokėtieji reikalavimai	(30 059)	386	(29 673)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	18 770	(3 450)	15 320

	2013		2012	
	tūkst. LVL Bendroji suma	tūkst. LVL Grynoji suma	tūkst. LVL Bendroji suma	tūkst. LVL Grynoji suma
Praneštų, bet dar nereguliuotų žalų suma (RBNS)	14 168	10 718	14 645	11 376
Įvykusios, bet dar nepraneštos žalos (IBNR)	4 602	4 602	4 440	4 440
Iš viso	18 770	15 320	19 085	15 816

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

	2013			2012		
	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudik o dalis tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudik o dalis tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	(7 983)	-	(7 983)	(7 050)	(3)	(7 053)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas						
Latvijoje	(3 382)	-	(3 382)	(2 970)	-	(2 970)
Turto draudimas	(3 071)	211	(2 860)	(3 736)	542	(3 194)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas						
Lietuvoje ir Estijoje	(9 371)	362	(9 009)	(8 583)	1,044	(7 539)
Sveikatos draudimas	(4 373)	-	(4 373)	(3 881)	-	(3 881)
Kitos draudimo rūšys	(1 564)	(6)	(1 570)	(1 505)	(12)	(1 517)
Iš viso	(29 744)	567	(29 177)	(27 725)	1 571	(26 154)

	tūkst. LVL
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	49
Grąžintos draudimo įmokos pripažintos per laikotarpį	315
Draudimo įmokos grąžintos per laikotarpį	(295)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	69
Grąžintos draudimo įmokos pripažintos per laikotarpį	-
Draudimo įmokos grąžintos per laikotarpį	(69)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	-

47

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(13) KLIENTŲ PRITRAUKIMO SĄNAUDOS

	2013	2012
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Komisiniai sumokėti tarpininkams	7 889	7 947
Reklamos sąnaudos	174	80
Infrastruktūros priežiūra	467	-
Draudimo liudijimų spausdinimo sąnaudos	40	41
Oficialieji pasiūlymai	3	17
Kita	7	-
	8 580	8 085

Klientų pritraukimo sąnaudos pagal draudimo rūšį

	2013	2012
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	1 789	1 864
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	659	489
Turto draudimas	1 901	1 931
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	2 701	2 247
Sveikatos draudimas	599	620
Kitos draudimo rūšys	931	934
	8 580	8 085

(14) BŪSIMŲJŲ LAIKOTARPIŲ KLIENTŲ PRITRAUKIMO SĄNAUDOS

	tūkst. LVL
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	2 199
Pasirašyti komisiniai	8 085
Būsimųjų laikotarpių įsigijimų sąnaudų amortizacija	(7 886)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	2 398
Pasirašyti komisiniai	8 580
Amortisation of deferred acquisition costs	(8 433)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	2 545

(15) ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS

	2013	2012
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Atlyginimai personalui	1 960	1 711
Socialiniai mokesčiai	460	425
Nepanaudotų atostogų atidėjinių pokytis (31 pastaba)	(33)	(30)
Profesionalios paslaugos	223	258
Finansų ir kapitalo rinkos komisija	229	223
Patalpų nuoma ir priežiūra	682	793
Raštinės reikmenų ir biuro išlaidos	21	29
Komunikacijos išlaidos	78	125
Banko paslaugų mokesčiai	42	40
Transporto eksploatacinės sąnaudos	102	142
IT išlaidos	207	89
Atstovavimo išlaidos	75	115
Transporto priemonių biuras, Lietuva, Estija	568	430
Kitos sąnaudos	254	34
	4 868	4 384

Remiantis Latvijos teisės aktais, Bendrovė turi pervesti Finansų ir kapitalo rinkos komisijai 0,20 proc. nuo savo bendrųjų pajamų iš įmokų už transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą ir 0,50 proc. nuo kitų bendrųjų pajamų iš įmokų. Į Palūkanų apsaugos fondą pervedama suma sudaro 1 proc. nuo gyventojų sumokėtų draudimo įmokų už savanoriškas draudimo rūšis.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(15) ADMINISTRACINĒS SĀNAUDOS (tūsinys)

Administracinās sānaudas pagal draudimo rūši

	2013	2012
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Transporto priemontu draudimas (KASKO)	705	649
Transporta priemontu valdytoju civilinās atsakomybās privalomās draudimas Latvijoje	657	557
Turto draudimas	599	556
Transporta priemontu valdytoju civilinās atsakomybās privalomās draudimas Lietuvoje ir Estijoje	2 082	1 834
Sveikatos draudimas	335	312
Kitos draudimo rūšys	490	476
	4 868	4 384

(16) GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

	2013	2012
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Iš paskolas vertybiniu popieriu ir kitu pastoviu pajamu vertybiniu popieriu, apskaitomu amortizuota savikaina	1 475	1 939
Iš indeliu kredito institucijose	119	280
	1 594	2 219

(17) PELNO MOKESTIS

	2013	2012
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Einamuju metu pelno mokesis	560	322
Atideoto pelno mokescio turto pokyciai (30 pastaba)	115	8
	675	330

	2013	2012
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Pelns pries apmokestinimu	4 869	4 492
Teoriniai 15 % dydzio mokesčiai	730	674
Sānaudas, neišskaičiuojamos dėl mokestiniu tikslu	8	16
Nematerialiojo turto, neišskaičiuojamo dėl mokestiniu tikslu, vertēs sumažējimas	6	6
Nepripažintu atideotu mokesciu turto pokytis (30 pastaba)	-	51
Neapmokestinamos pajamos	(27)	(390)
Mokesciu lengvatos dotacijoms	(42)	(27)
Mokesciu sānaudas	675	330

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(18) NEKILNOJAMASIS TURTAS IR ĪRENGIMI

	Transporto priemones tūkst. LVL	Kompiuteri tūkst. LVL	Biuro ģranga tūkst. LVL	Iš viso tūkst. LVL
<u>Isigijimo kaina / perkainojimas</u>				
2011 m. gruodžio 31 d.	769	618	371	1,758
Īsigytas turtas	65	84	14	163
Turtas perimtas per reorganizaciju	(107)	(6)	(23)	(136)
Nurašytas turtas	(123)	(57)	(12)	(192)
2012 m. gruodžio 31 d.	727	696	362	1 785
Īsigytas turtas	-	305	30	335
Nurašytas turtas	(50)	(580)	(29)	(659)
2013 m. gruodžio 31 d.	677	421	363	1 461
<u>Sukauptas nusidēvējimas</u>				
2011 m. gruodžio 31 d.	600	456	272	1 328
Mokestis ū metus	104	60	31	195
Nurašyto turto nusidēvējimas	(94)	(6)	-	(100)
2012 m. gruodžio 31 d.				
Mokestis ū metus	610	510	303	1 423
Nurašyto turto nusidēvējimas	66	97	31	194
2013 m. gruodžio 31 d.	(49)	(506)	(28)	(583)
	627	101	306	1 034
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.				
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	117	186	59	362
	50	320	57	427

Visa ģranga naudojama pagrindinēje veikloje.

(19) PASTATAI

	Savo reikmēms tūkst. LVL	Iš viso tūkst. LVL
<u>Isigijimo kaina / perkainojimas</u>		
2011 m. gruodžio 31 d.	285	285
Perkainojimas	(45)	(45)
2012 m. gruodžio 31 d.	240	240
Perkainojimas	-	-
2013 m. gruodžio 31 d.	240	240
<u>Sukauptas nusidēvējimas</u>		
2011 m. gruodžio 31 d.	72	72
Mokestis ū metus	23	23
2012 m. gruodžio 31 d.	95	95
Mokestis ū metus	20	20
2013 m. gruodžio 31 d.	115	115
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	145	145
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	125	125

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(20) NEMATERIALUSIS TURTAS

	Programinė įranga tūkst. LVL	Santykiai su klientais tūkst. LVL	Prestižas tūkst. LVL	Iš viso tūkst. LVL
<u>Įsigijimo kaina</u>				
2011 m. gruodžio 31 d.	213	653	7 664	8 530
Įsigytas turtas	12	-	-	12
2012 m. gruodžio 31 d.	225	653	7 664	8 542
Įsigytas turtas	97	-	-	97
Nurašytas turtas	(71)	-	-	(71)
2013 m. gruodžio 31 d.	251	653	7 664	8 568
<u>Sukaupta amortizacija ir nuvertėjimas</u>				
2011 m. gruodžio 31 d.	180	385	1 708	2 273
Mokestis už metus	12	42	-	54
2012 m. gruodžio 31 d.	192	427	1 708	2 327
Mokestis už metus	21	42	-	63
Nurašyto turto nusidėvėjimas	(49)	-	-	(49)
2013 m. gruodžio 31 d.	164	469	1 708	2 341
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	33	226	5 956	6 215
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	87	184	5 956	6 227

Santykių su klientais vertė apskaičiuojama pagal apskaičiuoto perteklinio pelno atskaičius mokesčius grynąją dabartinę vertę, sukurtą per visą veiklos vykdymo laikotarpį. Apskaičiuojant remiamasi 2008-2018 m. prognozėmis; apskaičiuojant taikomas klientų išsaugojimo procentinis dydis yra 69 proc. Remiantis stebimos rinkos duomenimis, apibrėžiamas santykių su klientais naudingo tarnavimo laikotarpis yra 10 metų. Santykių su klientais vertė buvo pakartotinai įvertinta 2010 m. pabaigoje, kai buvo įvertinta faktinė dukterinės įmonės draudimo portfelio plėtra. Remiantis vadovybės sprendimais, klientų lojalumo koeficientas sumažėjo iki 62 proc. ir buvo pripažintas 183 tūkst. LVL dydžio vertės sumažėjimas. Peržiūrėjusi 2013 m. prielaidas, vadovybė nustatė, jog numatytos prognozės išlieka aktualios.

Prestižas buvo pripažintas dėl dukterinės įmonės įsigijimo 2008 m. Kiekvienų ataskaitinių metų pabaigoje vadovybė vertina, ar nesumažėjo prestižo vertė palygindama esančių pinigų kuriančių vienetų likutines vertes, įskaitant priskirtą prestižą, su jų atgautinomis sumomis. Lietuvos filialas yra pinigų kuriantis vienetas. 2013 m. nepripažintas joks prestižo vertės sumažėjimas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(23) NEMATERIALUSIS TURTAS (tęsinys)

Vertinant remiamasi diskontuotų dividendų metodu. Pelnas atskaičius mokesčius laikomas savininkams paskirstytino laisvo pinigų srauto kintamuoju. Tačiau prieš savininkams gaunant dividendus būtina sudaryti reikalingą mokumo kapitalą. Laikoma, kad išlaikius padidintą mokumo kapitalą, likusi suma išmokama kaip dividendai. Neigiamas skaičius reiškia, kad tam, jog būtų išlaikytas būtinas apskaičiuotas mokumo kapitalas, būtina įnešti lėšų į nuosavą kapitalą.

- Pagal šią formulę apskaičiuota, kad diskonto norma, nuosavybės kaina, yra 10,2 proc. (2012 m.: 10,5 proc.): $CoE^3 = Rf^4 + Rp^5 \times Beta^6$
 - Rf: Lietuvos Vyriausybės obligacijos, kurių terminas yra apie 10 metų 3,7 proc. 2012m.: Lietuvos Vyriausybės obligacijos, kurių terminas yra apie 10 metų 4,0 proc.).
 - Rp = 6,5 proc. (2012 m.: 6,5 proc.).
 - 1,0 Beta (2012 m.: 1,0).
- GDV (grynoji dabartinė vertė) susideda iš šių komponentų.
 - Dividendų GDV aiškiai apibrėžtu numatomu 2014–2022 m. laikotarpiu
 - Likvidacinė vertė numatomu laikotarpiu nuo 2023 m. (remiantis 3 proc. likvidacinės vertės augimo prielaida (2012 m.: 3 proc.).
- Siekiant ištirti pagrindinių (įmokų augumo, pelningumo (kredito rizikos) ir diskonto normos) prielaidų pasikeitimo įtaką, buvo atlikta jautrumo analizė.

Apskaičiuojant būsimą pinigų srautą buvo taikomos šios prielaidos:

- 2013 m. išaugo Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinka. Ateityje prognozuojamas augimas rinkoje.
- Neapdrausta rinkos dalis yra didelė ir tai ateityje užtikrins ženklių augimą. Šiandien Baltijos šalių draudimo rinka ženkliai atsilieka nuo ES ir Centrinės ir Rytų Europos draudimo bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma palyginti su BVP ir bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma viename gyventojui.
- Numatoma, kad CGU veiklos efektyvumas bus proporcingas „Gjensidige Baltic“ veiklos efektyvumui: šiek tiek didesnis negu rinkoje apskritai, todėl vidutiniškai padidės rinkos dalis (nuo dabar esančių 7,8 proc. iki 8,5 proc. 2022 m.) (2012 m.: nuo dabar esančių 7,8 proc. iki 11,1 proc. 2021 m.). Pelningumas planuojamas iki augimo.
- Šiuo metu išmokėjimų suma siekia 65–67 proc. (2013 m. rezultatas) (2012 m.: 65–67 proc.), tikimasi, kad per kitus 5 metus ji išauga maždaug 2 proc. turint omenyje tai, kad padidės konkurencija rinkoje ir spaudimas dėl kainų.
- 2013 m. skolų koeficientas buvo mažesnis negu 26 proc. (2012 m.: 29 proc.) ir tai yra vienas iš geriausių rodiklių Lietuvos draudimo rinkoje. Tačiau palyginus su brandžiomis draudimo rinkomis, lygis yra gana aukštas ir apskritai tikimasi nuosmukio rinkoje daugiausia dėl šių priežasčių:
 - Rinkoje sąnaudų koeficiento lygis sumažės dėl konsolidacijos ir dėl to, kad bendrovės taps didesnės tiek dėl organinio, tiek dėl neorganinio augimo
 - Rinkos dalyviai taps efektyvesni ir profesionalesni
 - „Gjensidige Baltic“ ir toliau tęs veiksmingą „Pan-Baltic“ veiklą centralizuojant tam tikras funkcijas ir gaunant pelną iš masto ekonomijos ir sinergių su „Gjensidige“
 - Sumažinti komisiniai atlyginimai tarpininkams, kurie šiuo metu visoje rinkoje yra dideli
 - Dėl to manoma, kad sąnaudų koeficientas palaipsniui sumažės iki 23 proc. (2012 m.: 21 proc.).
- Tradiciškai laikoma, kad investicijos ateinančiais metais išliks 2 proc. (2012 m.: 3 proc.) lygyje.

Pagrindinėms prielaidoms priskirtos reikšmės atspindi vadovybės įvertintas būsimas pramonės kryptis ir yra grindžiamos tiek išoriniais, tiek vidiniais šaltiniais (faktiniai duomenys).

Jautrumo analizė rodo, kad numatomos kapitalo sąnaudos ir numatomų nuostolių koeficientas yra svarbiausi veiksniai nustatant, ar reikalingas prestižo nuvertinimas. Toliau pateikiamoje lentelėje nurodomas kapitalo sąnaudų ir nuostolių koeficiento jautrumas. Ši jautrumo analizė rodo, jog ataskaitos metu nuvertinimas nereikalingas.

Nuostolių koeficientas		Kapitalo sąnaudos				
		8,2 %	9,2 %	10,2 %	11,2 %	12,2 %
+3 %		7,2	4,9	3,3	2,1	1,2
Dabartinės prielaidos		14,0	10,8	8,4	6,6	5,2
-3 %		21,0	16,7	13,5	11,1	9,3

³ CoE – nuosavo kapitalo sąnaudos;

⁴ Rf – nerizikinga palūkanų norma;

⁵ Rp – rizikos marža;

⁶ Beta – skaičius, apibūrinantis grąžą pramonei.

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(21) LĒŠU INVESTICIJŪ PAŽYMĒJIMAI PELNO (NUOSTOLIŪ) ATASKAITOJE APSKAITYTI TIKRĀJA VERTE

	2013 m.		2012 m.	
	Investicijū tikroji vērtē 000 LVL	Savikaina 000 LVL	Investicijū tikroji vērtē 000 LVL	Savikaina 000 LVL
„Citadele Baltic“ nekilnojamojo turto fonds II	24	70	32	70
	24	70	32	70

(22) VERTYBINIAI POPIERIAI IR KITI PASTOVIŪJŪ PAJAMŪ VERTYBINIAI POPIERIAI PELNO (NUOSTOLIŪ) ATASKAITOJE APSKAITYTI TIKRĀJA VERTE

	2013 m.		2012 m.	
	Investicijū tikroji vērtē 000 LVL	Savikaina 000 LVL	Investicijū tikroji vērtē 000 LVL	Savikaina 000 LVL
EBPO valstybiū nariū skolas vertybiniai popieriai	-	-	-	-
Lietuvos Vyriausybē obligācijas	7 540	7 368	8 275	8 139
Latvijas Vyriausybē obligācijas	1 793	1 769	377	377
	9 333	9 137	8 652	8 515

Visi vertybiniai popieriai reiškia 1 tikrosios vērtēs hierarchijas lygio instrumentus.

(23) CENTRINIŪ BANKŪ ARBA VIETOS VYRIAUSYBIŪ IŠLEISTI ARBA GARANTUOTI SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI IR KITI PASTOVIŪJŪ PAJAMŪ VERTYBINIAI POPIERIAI, KLASIFIKUOJAMI KAIP LAIKOMI IKI IŠPIRKIMO TERMIŅO

	2013 m.			2012 m.		
	Amortizuita savikaina 000 LVL	Savikaina 000 LVL	Tikroji vērtē 000 LVL	Amortizuita a savikaina 000 LVL	Savikaina 000 LVL	Tikroji vērtē 000 LVL
Latvijas Vyriausybē obligācijas	14 606	14 520	15 465	14 359	14 328	14 778
Lietuvos Vyriausybē obligācijas	19 441	20 068	19 782	16 423	16 307	17 250
Vengrijos Vyriausybē obligācijas	-	-	-	1 169	1 160	1 124
Bulgarijos Vyriausybē obligācijas	-	-	-	864	829	802
	34 047	34 588	35 247	32 815	32 624	33 954

Visi vertybiniai popieriai reiškia 1 tikrosios vērtēs hierarchijas lygio instrumentus.

(24) TERMINUOTIEJI INDĒLIAI KREDITO INSTITUCIJOS

Investicinis portfelis, paskirstytas pagal šalis:

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Latvija	8 775	9 517
Lietuva	-	1 873
	8 775	11 390

Bendra didžiausia kredito rizika yra lygi 2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės grynajai didžiausiai kredito rizikai ir siekē 8 775 tūkst. LVL (2012 m.: 11 390 tūkst. LVL).

Dēl mažos palūkanos normas aplinkos bet koks tikrosios vērtēs skirtumas nuo likutinēs vērtēs, yra laikomas nereikšmingu.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(25) DRAUDĒJAI IR TARPININKAI

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Bendra suma iš draudēju ir tarpininkų	6 358	6 527
Atidėjiny s abejotinoms skoloms	(580)	(893)
	5 778	5 634
		Bendra suma 000 LVL
Atidėjiny s 2011 m. gruodžio 31 d.		(1 003)
Atidėjiny s sumažinimas		110
Atidėjiny s 2012 m. gruodžio 31 d.		(893)
Atidėjiny s sumažinimas (8 pastaba)		313
Atidėjiny s 2013 m. gruodžio 31 d.		(580)

Dėl trumpalaikių debitorinių įsiskolinimų pobūdžio bet koks tikrosios vertės skirtumas nuo likutinės vertės, yra laikomas nereikšmingu.

(26) PERDRAUDIMO VEIKLOS GAUTINOS SUMOS

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Bendra perdraudimo veiklos gautinų sumų suma	173	559
	173	559
		Bendra suma 000 LVL
Atidėjiny s 2011 m. gruodžio 31 d.		(12)
Atidėjiny s sumažinimas		12
Atidėjiny s 2012 m. gruodžio 31 d.		-
Atidėjiny s sumažinimas		-
Atidėjiny s 2013 m. gruodžio 31 d.		-

(27) KITOS IŠ ANKSTO APMOKĖTOS IŠLAIDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Programos, licencijos	110	-
Kiti išankstiniai apmokėjimai	138	90
	248	90

(28) PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Indėliai iki pareikalavimo kredito institucijose	1 970	3 558
Bendra pinigų ir pinigų ekvivalentų suma	1 970	3 558

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

**FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(29) NUOSAVYBĒ**

Akcinis kapitāls

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcinis kapitāls sīkē 22 500 tūkst. LVL ir jī sudarē 225 000 akcijas (visiškai apmokētos). Vienos akcijas nominali vērtē buvo lygi 100 LVL.

	2013 m.		2012 m.	
	Suma	000 LVL	Suma	000 LVL
Balsuoti teisē suteikiančios paprastosios akcijas	225 000	22 500	225 000	22 500
	225 000	22 500	225 000	22 500

Kiekviena akcija suteikia teisē balsuoti akcininkū susirinkimuose, teisē gauti dividendus, apie kuriuos retkarčiais paskelbiama, ir teisē į likvidacinį turtą.

Bendrovės akcininkas	2013 m.		2012 m.	
	Akcijū skaičius	Procentinė akcinio kapitālo dalis	Akcijū skaičius	Procentinė akcinio kapitālo dalis
Gjensidige Forsikring	225 000	100	225 000	100
	225 000	100	225 000	100

Atsargos kapitāls ir kiti rezervai

Remiantis akcininko priimtais sprendimais, dalis pelno buvo perkelta į atsargos kapitālą ir kitus rezervus. Šiais rezervais gali naudotis akcininkas ir rezervams netaikomi jokie apribojimai.

Nepaskirstytojo pelno ir ataskaitinių metų pelno paskirstymas

Administracijos valdyba ir Taryba pateikē siūlymą dividendams skirti 3 500 latū.

(30) ATIDĖTIEJI MOKESČIAI

Bendrovē įskaityto atidėtųjų mokesčių turtą ir įsipareigojimus tik tuomet, kai tai leidžiama pagal teisės aktus ir atidėtieji mokesčiai yra susiję su tų pačių mokesčių administravimu.

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Atidėtųjų mokesčių turtas metų pradžioje	336	344
Atidėtųjų mokesčių išlaidos ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje (17 pastaba)	115	(8)
Atidėtųjų mokesčių turtas metų pabaigoje	221	336

Atidėtųjų pajamų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra priskiriami šiems straipsniams:

	2013 m. 000 LVL		2012 m. 000 LVL	
	turtas	įsipareigojimai	turtas	įsipareigojimai
Laikinas mokesstinis skirtumas tarp materialaus ilgalaikio turto (nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų) likutinių verčių, parodytų finansinėje atskaitomybėje, ir verčių, parodytų mokesstinėje atskaitomybėje	-	-	-	(22)
Skirtingų atidėjinių įtaka	221	-	319	-
Mokesstiniai nuostoliai, perkelti iš ankstesniųjų metų (Lietuvos skyrius) *	-	-	39	-
Bendras atidėtųjų mokesčių turtas	221	-	336	-
Nepripažintas atidėtųjų mokesčių turtas (30 pastaba)	-	-	-	-
Grynasis atidėtųjų mokesčių turtas	221	-	336	-

Priskirtina:	2013 LVL'000	2012 LVL'000
Latvijai	175	212
Lietuvai	46	124
Bendra atidėtųjų mokesčių suma metų pabaigoje	221	336

* Lietuvos skyriaus iš ankstesniųjų metų perkelti mokesstiniai nuostoliai 2013 m. gruodžio 31 d. sīkē 291 tūkst. latū (2012 m.: 1 251 tūkst. latū). Lietuvos mokesstiniai nuostoliai gali būti perkeliama be jokių laiko apribojimų.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(31) ATIDĒJINIAI

	Atidējīnys nepanaudotoms atostogoms 000 LVL
2011 m. gruodžio 31 d.	320
Sumažinti atidėjiniai (15 pastaba)	(30)
2012 m. gruodžio 31 d.	290
Sumažinti atidėjiniai (15 pastaba)	(33)
2013 m. gruodžio 31 d.	257

(32) PERDRAUDIMO VEIKLOS ĮSIPAREIGOJIMAI

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Mokėtina perdraudėjui – „Gjensidige Forsikring“ (37 pastaba)	132	45
Mokėtina kitiems perdraudėjams	1	1
	133	46

Persidraudimo rezultatas bendrojo pelno (nuostolių) ataskaitoje

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Perdraudėjo pasirašytų draudimo įmokų dalis (5 pastaba)	(1,232)	(913)
Draudėjo perkeltų įmokų ir nepasibaigusios rizikos techninių atidėjinių dalis (7 pastaba)	-	(141)
Perdraudėjo išmokėtų draudimo išmokų dalis (9 pastaba)	386	769
Draudėjo numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių dalis (10 pastaba)	181	802
Perdraudimo komisinių ir pelno dalis	-	12
Grynasis persidraudimo rezultatas	(665)	529

(33) MOKESČIAI IR SOCIALINĖS ĮMOKOS

	Likutis 2012- 12-31 skola (+)/ permoka (-) 000 LVL	Apskaičiuota 2013 m. (+) 000 LVL	Sumokėta 2013 m. (-) 000 LVL	Neišmokėtos išmokos (+) 000 LVL	Likutis 2013-12- 31 skola (+)/ permoka (-) 000 LVL
Mokestis					
Pelno mokestis Latvijoje	(249)	265	(356)	64	(276)
Pelno mokestis Lietuvoje	(33)	310	-	-	277
Pridėtinės vertės mokestis Latvijoje	-	37	(37)	-	-
Pridėtinės vertės mokestis Lietuvoje	5	87	(83)	-	9
Socialinės įmokos Latvijoje	72	828	(831)	-	69
Socialinės įmokos Estijoje	8	167	(166)	-	9
Socialinės įmokos Lietuvoje	65	959	(952)	-	72
Gyventojų pajamų mokestis Latvijoje	43	483	(487)	-	39
Gyventojų pajamų mokestis Estijoje	-	89	(88)	-	1
Gyventojų pajamų mokestis Lietuvoje	-	345	(345)	-	-
Nekilnojamojo turto mokestis Lietuvoje	-	4	(3)	-	1
Aplinkos apsaugos mokestis Lietuvoje	-	1	-	-	1
	(89)	3,575	(3,348)	64	202
Įskaitant					
Skolas	193				478
Permoką	(282)				(278)

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(34) KITI KREDITORIAI

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Mokėtina Latvijos transporto priemonių draudikų biurui	38	43
Mokėtina Lietuvos transporto priemonių draudikų biurui	94	-
Mokėtina Finansų ir kapitalo rinkos komisijai	32	59
Mokėtina darbuotojams	40	50
Kiti įsipareigojimai	480	945
	684	1 097

(35) SUKAUPTOS IŠLAIDOS IR ATIDĖTOS PAJAMOS

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Sukaupti tarpininkų komisiniai atlyginimai	401	185
Sukauptos grąžintinos įmokos (12 pastaba)	-	69
Kita	116	54
	517	308

(36) PRIVALOMI MOKĖJIMAI

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Latvijos transporto priemonių draudikų biuras	138	139
Finansų ir kapitalo rinkos komisija	247	223
	385	362

(37) SANDORIAI IR LĖŠOS SUSIJUSIOSE ŠALYSE

Susijusios šalys apibrėžiamos kaip Bendrovės akcininkas, Valdybos ir Tarybos nariai, jų artimi giminiaičiai ir bendrovės, kuriose jie turi reikšmingą įtaką ir kontrolę.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bendrovė buvo sudariusi tokius susitarimus su susijusiomis šalimis:

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Gjensidige Forsikring, kontroliuojančioji bendrovė:		
Perdraudimo įmokos, perleistos kontroliuojančiai bendrovei	(1 101)	(913)
Perdraudimo įmokos, gautos iš kontroliuojančiosios bendrovės	332	583
Valdybos nariai		
Gautos draudimo įmokos	-	1

Bendrieji einamieji įsiskolinimai

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
„Gjensidige Forsikring“, kontroliuojančioji bendrovė		
Perdraudimo gautinos sumos	-	317
Perdraudimo veiklos įsipareigojimai (32 pastaba)	132	45

(38) DARBUOTOJŲ SKAIČIUS

	2013 m.	2012 m.
Darbuotojai	415	448
Agentai	272	342
	687	790

	2013	2012
„Gjensidige Baltic“ buveinė	106	99
Filialai Latvijoje	156	234
Filialas Estijoje	30	27
Filialas Lietuvoje	395	430
	687	790

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(39) INFORMACIJA APIE ATLYGINIMUS VALDYBAI IR VADOVYBEI

	2013 m. 000 LVL	2012 m. 000 LVL
Atlyginimas Valdybos nariem	8	37
Socialinēs ģmokes nuo atlyginimū	2	9
	10	46

Ataskaitiniais metais Tarybos nariai negavo jokio atlygio už savo darbā Taryboje.

Remiantis Finansų ir kapitalo rinkos komisijos (FKRK) dokumento „Informacijos atskleidimo reglamentas Nr. 61“ 28.7 punktu, „AAS Gjensidige Baltic“ skelbia informacijā apie atlyginimus pagal pareigų grupes: grupē, apimanti „AAA Gjensidige Baltic“ Valdybos narius, ir grupē, apimanti kitas pareigas, kurios turi įtakos „AAA Gjensidige Baltic“ rizikos profiliui.

	Fiksuotas atlyginimas 000 LVL	2013 m. Kintantis atlyginimas 000 LVL	Darbuotojų skaičius	Fiksuotas atlyginimas 000 LVL	2012 m. Kintantis atlyginimas 000 LVL	Darbuotojų skaičius
„AAS Gjensidige Baltic“ Valdybos nariai	8	-	1	37	-	3
„AAS Gjensidige Baltic“ pareigos, turinčios reikšmingā įtakā bendrovės rizikos profiliui	583	74	14	401	52	11
	591	74	15	438	52	14

Kintantis atlyginimas apima vadovybės premijas ir kitas išmokas.

(40) TRUMPALAIKĖ NUOMA

Nuomavimasis

Įmonės nuomininkės teisėmis nuomojamų patalpų ateities periodiniai minimalūs nuomos mokėjimai pagal galiojančias nuomos sutartis yra tokie:

	2013 LVL'000	2012 LVL'000
Trumpiau nei 1 metai	450	450
Nuo 1 iki 5 metų	2 250	2 250
	2 700	2 700

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(41) DRAUDIMO ĪSIPAREIGOJIMU APMOKĒJIMO TERMINAI

Toliau pateiktoje lentelē parāditi draudimo īsipareigojumu apmokējimo termiņu analizē, grindžiama numatoma grynāja pinigu īplauku ī draudimo īsipareigojumu suma.

2013 m. gruodžio 31 d.	Per 6 mēnesius 000 LVL	6-12 mēnesiū 000 LVL	1-2 metus 000 LVL	2-5 metus 000 LVL	Iš viso 000 LVL
Perkeltū ģimoku īr nepasibaigusiis rizikos tehniniai atidējiniai	14 620	5 137	-	-	19 757
Išmokējimu tehniniai atidējiniai	6 757	6 194	4 693	1 126	18 770
Draudējū tehniniū atidējiniū dalis	(1 916)	(1 014)	(420)	(100)	(3 450)
Draudējams mokētiinos sumos	1 622	-	-	-	1 622
Tarpininkams mokētiinos sumos	117	-	-	-	117
Už perdraudimo veiklā mokētiinos sumos	133	-	-	-	133
Bendra grynoji pinigu īplauku ī draudimo īsipareigojumu suma	21,333	10,317	4,273	1,026	36,949

2012 m. gruodžio 31 d.	Per 6 mēnesius 000 LVL	6-12 mēnesiū 000 LVL	1-2 metus 000 LVL	2-5 metus 000 LVL	Iš viso 000 LVL
Perkeltū ģimoku īr nepasibaigusiis rizikos tehniniai atidējiniai	14 076	4 946	-	-	19 022
Išmokējimu tehniniai atidējiniai	6 870	6 298	4 771	1 146	19 085
Draudējū tehniniū atidējiniū dalis	(1 797)	(965)	(409)	(98)	(3 269)
Draudējams mokētiinos sumos	1 380	-	-	-	1 380
Tarpininkams mokētiinos sumos	215	-	-	-	215
Už perdraudimo veiklā mokētiinos sumos	46	-	-	-	46
Bendra grynoji pinigu īplauku ī draudimo īsipareigojumu suma	20 790	10 279	4 362	1 048	36 479

(42) AUTOMOBILU PRIVALOMASIS TREČUJU ŖALIŲ ATSAKOMYBĒS DRAUDIMAS
IBNR (īshmokēti, tačiau neužregistruoti reikalavimai)

Remiantis įstatymu dēl Privalomojo Automobilu civilinēs atsakomybēs draudimo, galiojančio Latvijos Respublikoje, moralinē ar skausmo īr nukentėjimo žala keliū eismo įvykio aukoms apima fiziniū skausmā, psichines kančias, nepatogumus, protiniū Ŗokā, emocinē depresijā, pažeminimā, pakenkimā reputacijai, galimybiū sumažėjimā bendrauti su kitais īr kitas moralinio ar skausmo ar kentėjimo pretenziū pasekmes, kylančias dēl asmens sveikatos sužalojimo ar gyvybēs netekimo eismo įvykyje. Riba, pateikta Kabineto taisyklėje Nr. 331 dēl pretenzijos sumos už asmens moralinē žalā īr procedūrā, skirtā tokiū pretenziū apskaičiavimui, svyruoja nuo 30 iki 570 eurū už moralinē žalā ar skausmo ar kentėjimo pretenzijā. Tačiau Europos Teisingumo Teismo sprendimas byloje C0277/12 priē draudimo bendrovē Latvijoje nustatē, kad atitinkama Latvijos Kabineto taisyklē neatitinka ES direktyvos nuostatas. Dabar klausimas yra Latvijos vyriausybēs rankose, kad īšnagrīnētū Ŗiā neatitiktį.

Ŗiū finansiniū ataskaitū pateikimo dienā, nebuvo īšleistas įstatymas, kad būtū īštaisyta Ŗi neatitiktis īr dēl to vis dar egzistuoja nežinia dēl atitinkamos pretenzijos ribos, kuri būtū saugoma įstatymu dēl to ar įstatymo taikymas bus retrospektyvus īr ar atsakomybē, jei tokia bus, bus pilnai perduodama draudimo bendrovei Latvijos rinkoje. ACAD, IBNR suma 2013 m. gruodžio 31 d. yra 1473 LVL īr yra suma, kuri susijusi su nežinia īr kuri keisis, jei įstatymas bus taikomas retrospektyviai. Vadovai įdēmiai seka situacijā īr svarstys į savo pozicijā, kai paaiškēs situacija.

(43) VĖLESNI ĮVYKIAI

2014 m. sausio 1 d. Latvijos Respublika įstojo į Eurozonā īr Latvijos latus buvo pakeistas į eurā. Dēl to AAS „Gjensidige Baltic“ nuo 2014 m. sausio 1 d. konvertavo savo finansinē buhalterijā į eurus īr vėlesniū metū finansinē ataskaitos bus parengiamos īr pateikiamos euraais. Būsima lyginamoji informacija bus pakeičiama į eurus, naudojant oficialū LVL keitimo kursā 0.702804 LVL – 1 EUR.

Valdyba nusprendē paskirstyti nepaskirstytāį pelnā kaip dividendus, kuriū suma 3 500 LVL.

„KPMG Baltics SIA“
Vesetas iela 7
Ryga, LV 1013
Latvija

Tel. +371 670 380 00
Faks. +371 670 380 02
Tinklāpī: www.kpmg.lv

Nepriklausomo auditoriaus ataskaita

AAA „Gjensidige Baltic“ akcininkui

Išvada apie atskiras ir konsoliduotas finansines ataskaitas

Atlikome „AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovės) pridėtų atskirų finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2013 m. gruodžio 31 d. atskira finansinės būklės ataskaita, tą dieną pasibaigusių finansinių metų atskiros bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos bei svarbių apskaitos metodų santrauka ir kiti aiškinamieji raštai, išdėstyti 13–59 puslapiuose, auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių atskirų ir konsoliduotų finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) ir už tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės sprendimu, yra būtina, norint parengti finansines ataskaitas, kuriose nebūtų reikšmingų dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių netikslumų.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – remiantis mūsų atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šią atskirą ir konsoliduotą finansinę atskaitomybę. Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus. Pagal šiuos standartus mes privalome laikytis etikos reikalavimų, planuoti ir atlikti auditą taip, kad galėtume gauti pakankamą patikinimą, kad finansinėje atskaitomybėje nėra reikšmingų netikslumų.

Audito metu atliekamos procedūros, kurios leidžia surinkti finansinėje atskaitomybėje pateiktas sumas ir kitą informaciją patvirtinančius audito įrodymus. Sertifikuotas įmonių auditorius pasirenka procedūras ir atlieka dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių finansinės atskaitomybės reikšmingų netikslumų rizikos vertinimą vadovaudamasis audito nuovoka. Atlikdamas šiuos rizikos įvertinimus, sertifikuotas įmonių auditorius išnagrinėja vidaus kontrolės sistemą, susijusią su subjekto finansinės atskaitomybės parengimu ir teisingu pateikimu, tam, kad nustatytų esamomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad pateiktų nuomonę dėl subjekto vidaus kontrolės veiksmingumo. Audito metu taip pat įvertinamas subjekto taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas. Taip pat įvertinamas bendras finansinės atskaitomybės dokumentų pateikimas.

Esame įsitikinę, kad savo audito nuomonei pagrįsti surinkome pakankamus ir tinkamus audito įrodymus.

Nuomone

Mūsų nuomone, šie atskiros finansinės atskaitomybės dokumentai tikrai ir teisingai atspindi AAS „Gjensidige Baltic“ 2013 m. gruodžio 31 d. buvusią finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusį finansinių metų buvusių finansinės veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Taip pat mūsų pareiga yra įvertinti, ar Tarybos ir Valdybos pranešime (vadovybės ataskaitoje), išdėstytoje 4–5 puslapiuose pateikta apskaitos informacija, už kurios parengimą yra atsakinga vadovybė, atitinka finansines ataskaitas. Mūsų darbas dėl vadovybės ataskaitos apsiribojo nurodyta apimtimi ir neapėmė jokios informacijos apžvalgos, išskyrus informaciją, esančią Bendrovės finansinėse ataskaitose. Mūsų nuomone, vadovybės ataskaita atitinka finansinę atskaitomybę.

„KPMG Baltics SIA“
Licencijos Nr. 55

/Parašas/

Stephen Young
Valdybos pirmininkas
Ryga, Latvija
2014 m. kovo 27 d.

/Parašas/

Armine Movsisjana
Prisiekusi auditorė
Pažymėjimo Nr. 178

Ši ataskaita yra išversta iš latvių kalbos į anglų kalbą. Esant neatitikimams tarp šių dviejų ataskaitų, vadovaujasi versija latvių kalba.